
Møteinnkalling

Til: Instituttstyret

Kopi til: Ledergruppen ILU

Om: Møte i instituttstyret torsdag 3. desember 2020

Møtetid: 09:00-14:00

Møtested: NTNU Zoom (URL i kalenderinnkallingen)

Eksterne styrerepresentanter:

May-Brith Ohman Nielsen (styreleder), professor, Universitetet i Agder
Vegard Iversen, fylkesdirektør for utdanning i Trøndelag fylkeskommune

Studentrepresentanter:

Emma Solberg
Camilla S. Øyen

Representanter for fast vitenskapelig ansatte:

Torkel Haugan Hansen
Lise Vikan Sandvik
Ingvil Bjordal

Midlertidig vitenskapelig ansatte:

Gry Olsen Ulrichsen

Teknisk-administrativt ansatte:

Charlotte Gaertner

Fra instituttledelse og -administrasjon:

Torberg Falch, Jesper Aagaard Petersen, Elin Bø Morud, Øystein Wormdal og Anita Brækken (referent)

Meldt forfall:

-

Postadresse

Institutt for lærerutdanning,
NTNU

7491 Trondheim
Norway

Org.nr. 974 767 880

postmottak@su.ntnu.no
www.ntnu.no/ilu

Besøksadresse

Sverres gate 12

Telefon

+47 73590400

Saksbehandler

Anita I. Brækken

anita.brakken@ntnu.no
Tlf: 73559396

ORIENTERINGSSAKER

ILU 17/20

Orientering om virksomheten*Hensikt:* Instituttledelsen orienterer.

- Koronasituasjonen
- Nye EVU-tilbud fra 2021/22
- Innføring av «åpne emner» fra 2021/22
- Nærmere om publikasjonsaktiviteten i 2019
- Endringer faste stillinger
- Avslutning arbeidsmiljøundersøkelsen 2019
- Arbeid med medvirkning og medbestemmelse på NTNU
- Forberedelser til ny lederperiode fra august 2021

VEDTAKSSAKER

ILU 18/20

Handlingsplaner 2021 – revidering*Hensikt:* Saken er en revidering av Handlingsplaner 2020-2021.

Vedlegg:

- Saksnotat
 - Handlingsplaner 2021 for ILU

ILU 19/20

Budsjett 2021*Hensikt:* Instituttstyret behandler årsbudsjett jf. styringsreglementet.

Vedlegg:

- Saksnotat
 - Høringsinnspill

ILU 20/20

Medvirknings- og medbestemmelsesordninger på ILU*Hensikt:* Oppfølging av sak ILU 9/20 og ILU 18/19. Saksnotatet tar utgangspunkt i punkt 1-5 i styrevedtak ILU 9/20 fra 18. juni 2020.

Vedlegg:

- Saksnotat med vedlegg
 - Mandat for senterråd Matematikksenteret
 - Mandat for senterråd Skrivesenteret

Eventuelt

Instituttstyret ILU

Sak ILU V18/20 Handlingsplaner ILU 2021

Hensikt: Instituttstyret vedtok Handlingsplaner for 2020-2021 på styremøtet i november 2019. Denne årlige revideringen av handlingsplanene gir oss mulighet for å justere kursen og til å ta inn nye prioriteringer.

Prosess

Arbeidet med revidering av handlingsplanene har bakgrunn i arbeid i ILUs forskningsutvalg og utdanningsutvalg, og diskusjoner i Internasjonalt Forum og i praksisseksjonen. Saken har i løpet av prosessen vært innom ledermøtet ved ILU i to omganger.

Forslag til vedtak:

«Instituttstyret vedtar handlingsplaner for 2021 som foreslått med de endringer som framkom i møtet.»

Vedlegg:

- Utkast til Handlingsplaner for Institutt for lærerutdanning, NTNU, 2021

Postadresse

7491 Trondheim
Norway

Org.nr. 974 767 880

postmottak@su.ntnu.no
www.ntnu.no/ilu

Besøksadresse

Sverres gate 12

Telefon

+47 73590400

Saksbehandler

Anita I. Brækken
anita.brakken@ntnu.no
Tlf: 73559396

Innledning

Instituttets strategi, «Kunnskap for en bedre skole og utdanning», gir retningen for det strategiske arbeidet på Institutt for lærerutdanning. Handlingsplanen er en systematisering av det strategiske arbeidet i den første delen av strategiperioden. Handlingsplanen for 2021 er en revidering av handlingsplanen for 2020-2021.

ILUs virksomhet følger strategiene og planene til NTNU og SU-fakultetet. ILUs strategi er i stor grad en avgrensning og spesifisering av strategiene til SU-fakultetet og NTNU. Det skyldes i hovedsak at vårt samfunnsoppdrag er knyttet til skoler og elever i skolene, og at universitetets kjernevirksomhet utøves på instituttnivå. På samme måte vil handlingsplanene for ILU være mer avgrenset og konkrete enn handlingsplaner og årsplaner på høyere nivå i organisasjonen.

NTNUs strategiske prioriteringer for langtidsperioden er beskrevet i styresak S-sak 25/19, og prosessen fram mot årsplanen for 2021 i S-sak 54/20. Tiltakene i ILUs handlingsplan bygger opp under disse strategiske prioriteringene og er konkretisert slik at det er knyttet til ILUs strategi.

Handlingsplan for SU-fakultetet for 2018-2021 (SUS 15/18 og SUS 28/18) har fire felles satsingsområder

- Studentaktive læringsmiljø
- Arbeidslivsamarbeid
- Økt kvalitet i forskerutdanningen
- Sterke forskningsgrupper

«Studentaktive læringsmiljø» omhandler undervisnings- og vurderingsformer, forskningsbasering og psykososialt studiemiljø. «Arbeidslivsamarbeid» er knyttet til studieprogrammernes arbeidslivsrelevans, praksis og arbeidslivsrepresentasjon. «Økt kvalitet i forskerutdanningen» er knyttet til endringene i organiseringen av doktorgradsutdanningen, og «sterke forskningsgrupper» handler både om organisering av forskningsgrupper og hvordan det skal øke publiseringsaktiviteten og ekstern finansiering. Disse satsingene og prioriteringene gjenfinnes i forslagene for ILUs handlingsplaner nedenfor, men der noen er vektlagt sterkere enn andre.

NTNU utarbeider på virksomhetsnivå en kortsiktig, operativ og endringsfokusert årsplan med forankring i NTNUs strategi og fireårig handlingsplan. Ved SU-fakultetet foregår nå i høstsemesteret en prosess som skal gi endringer i malene basert på årsplanen for 2021 som ble vedtatt i NTNU-styret i slutten av oktober (S-sak 54/20). Overordnet perspektiv i ny SU årsplan er *bærekraft, kvalitet og ett fakultet*. Deretter følger 8 målområder med fakultetsvise prioriteringer. SU's årsplan for 2021 vedtas i fakultetsstyret den 4. desember 2020.

Forslagene til målområder for SU er

1. SU skal videreutvikle kvalitet i studieprogram og portefølje
2. SU skal styrke utdanningsfaglig kompetanse
3. SU skal styrke forskningsgrupper og utvikle flere forskningsmiljøer på høyt internasjonalt nivå
4. SU skal synliggjøre vårt bidrag til nyskappingsaktivitet, særlig i offentlig sektor, og bidraget til bærekraftig omstilling
5. SU skal være aktiv deltaker i utvikling av bærekraftige campuser
6. SU skal øke kvaliteten i forskerutdanningen
7. SU skal videreutvikle arbeidsmiljø og styrke lederkompetanse
8. SU skal videreutvikle kvaliteten og effektiviteten i administrative prosesser og tjenester

ILUs handlingsplaner skal i tillegg til instituttets lokale prioriteringer, gjenspeile våre bidrag til de felles prioriteringene for NTNU (virksomhetsnivå) og SU-fakultetet (driftsenhetsnivå). Vår vurdering er at det er god sammenheng mellom våre planer og målområdene som skisseres på overliggende nivå.

Arbeidet med revidering av handlingsplanene har foregått i ILUs Forskningsutvalg og Utdanningsutvalg og har vært diskutert i Internasjonalt forum og i Praksisseksjonen. Innspillene fra ILUs forrige styremøte er også forsøkt tatt inn. Handlingsplanene ble diskutert i ledermøtet 23.11.2020, bl.a. basert på en orientering om framdrift som ble gitt i et tidligere ledermøte. Som for handlingsplanene for 2020-2021 er denne planen knyttet til kjerneoppgavene til ILU slik det er beskrevet i strategien. Ikke alle utviklingsmålene i strategien er omfattet av disse handlingsplanene fordi det er gjort prioriteringer for den første delen av strategiperioden.

De to første hovedkapitlene i denne handlingsplanen er to av de fire kjerneoppgavene i strategien. Det tredje kapitlet, «Kompetanseutvikling og innovasjon i skoler og lærerutdanning», er nært knyttet til kjerneoppgaven «Innovasjon og skoleutvikling». Kjerneoppgaven «Formidling» har vært minst omtalt i tidligere handlingsplaner, og er det også i denne handlingsplanen. Mål og virkemidler for de fem satsingsområdene i strategien er inkludert i de tre kapitlene i denne handlingsplanen. I tidligere handlingsplaner har «Internasjonalisering» vært inkludert med et eget kapittel, men også dette strategiske satsningsområdet er nå inkludert i de andre kapitlene. Instituttets satsning på dette området er i tråd med innholdet i Stortingsmelding av oktober 2020 om internasjonal studentmobilitet (Meld. St. 7 (2020-21)).

Utdanning og læringsmiljø

1.1 Handlingsplaner for grunnutdanning 2021

MÅL

Innenfor utdanningsområdet må ILU i 2021 arbeide med økonomisk bærekraft. ILU vil søke å opprettholde kvaliteten i studieprogrammene innenfor de gjeldende rammene. Vi vil etablere strukturer for masterveiledning og søke å knytte masterprosjekter til annen faglig aktivitet ved instituttet. Videre vil ILU arbeide for høy kvalitet i praksisstudiene og god sammenheng mellom praksis- og campusstudier. Sist, men ikke minst, skal vi ha høy bevissthet omkring studentenes trivsel og tilhørighet i studiene og på instituttet.

1.2 Bærekraftige studieprogram med høy kvalitet

MÅL

- ILU tilbyr utdanninger med tydelig kobling mellom forskning, undervisning og lærerpraksis.
- Vi arbeider aktivt med å stadig utvikle kvaliteten i studieprogrammene innenfor de økonomiske rammene som er stilt ILU til rådighet.
- Vi arbeider for at studentene på ILU har en felles identitet som lærerstudenter.
- ILU kjennetegnes av en studiekultur preget av høye faglige krav, hvor studentene forventes å være heltidsstudenter som arbeider selvstendig og i samarbeid med høy læringsintensitet.
- Studentene har sterk tilhørighet til studiene og har et godt faglig-sosialt tilbud, også utenom emnene.
- ILU har god rekruttering til og gjennomstrømming i studieprogrammene, uten at vi går på akkord med kvalitet og skikkethet.
- ILU skal stimulere til at fagmiljøene søker om midler til utdanningskvalitet og merittering innenfor utdanningsfeltet.
- Vi har godt samarbeid med relevante fagmiljø ved NTNU.

Virkemidler	Mål 2021	Kommentarer
Etablere et bærekraftig samlet studietilbud ved ILU	ILU har tilpasset studietilbudet til en ny økonomisk situasjon og har en robust og bærekraftig fagportefølje som er tilpasset samfunnsoppdraget	Dette punktet erstatter tidligere punkt om fagportefølje. Det er upresist i påvente av budsjettavklaringer høsten 2020.
Bruke møtepunkter mellom studieprogramledere og	Alle ledere på ILU har høy bevissthet om studiekvalitetsarbeidet.	Dette er i hovedsak videreføring. Dette er arbeid som må foregå kontinuerlig.

fagseksjonsledere til å utvikle studiekvalitet	ILU bruker emne- og program-evalueringer systematisk for å fremme kvalitet i våre studieprogram.	
Vektlegge forskningskompetanse ved allokering til emner og sammensetning av undervisningsteam, både i syklus 1 og syklus 2	ILU tilbyr undervisning med sterk forskningsforankring.	Pågående arbeid i fagseksjonene.
Interne utlysninger av midler til utviklingsarbeid innenfor studiekvalitet	ILU har flere miljøer som søker aktivt på nasjonalt og internasjonalt utlyste midler innenfor utdanningsområdet, med mål om styrket utdanningskvalitet.	Dette er videreføring. Interne utlysninger forutsetter finansiering.
Fortsatt satsing på læringsassistenter	ILU bruker erfaringene med bruk av læringsassistenter i det videre arbeidet. ILU bruker læringsassistenter i undervisningen, med mål om høy læringsintensitet for studentene uten at dette fører til økning i arbeidsbelastning for tilsatte.	Dette er videreføring. Det er behov for evaluering/erfaringsdeling.
Oppfølging av utredning om YFL	Strukturen og kvaliteten i det samlede studietilbudet innen yrkesfag er styrket.	Nytt mål i 2021
Gode strukturer for ledelse og drift av grunnskolelærer-utdanningene	ILU har etablert en hensiktsmessig ordning med koordinatører i GLU på syklus 1 og syklus 2. Arbeids- og rollefordeling mellom studieprogramleder, koordinatører og administrasjon i GLU er tydelig.	Nye mål i 2021
Diskusjoner i fagmiljøene hensiktsmessig bruk av digital hjelpemidler	ILU har god balanse mellom digitale og andre undervisningsformer, der vi utnytter kompetansen om digitale hjelpemidler vi har tilegnet oss under pandemien og i prosjektet DigGiLU.	Nytt virkemiddel
Internasjonalisering:		

<p>Øke omfanget på studentutveksling ved</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utvikle emner på engelsk som ivaretar relevant kompetanse inn mot læreryrket innholdsmessig og i valg av pensumlitteratur. • Inngå strategiske partnerskap med relevante utvalgte internasjonale institusjoner • Fortsette å øke omfanget på utenlandspraksis og styrke oppfølgingen av studenter med utenlandspraksis 	<p>I studieplanarbeidet i 2021 er det etablert 25–30 engelske emner på syklus 1 og syklus 2.</p> <p>ILU arbeider med å etablere strategiske partnerskap som til sammen dekker vår fagportefølje. Det legges spesiell vekt på å inngå avtaler med universiteter i Norden, sentral-Europa og UK.</p> <p>Forbedre det systematiske opplegget som forbereder studentene før de reiser på utenlandspraksis og som gir oppfølging i etterkant.</p>	<p>Dette arbeidet ble forsinket i 2020 pga. koronasituasjonen.</p> <p>Dette arbeidet ble forsinket i 2020 pga. koronasituasjonen.</p> <p>Dette er et nytt mål.</p>
<p>Arbeide aktivt med rekrutteringstiltak til alle ILUs studieprogram</p>	<p>ILU har god rekruttering til alle studieprogram. Det er god samgang mellom instituttet og studentene om faglig-sosiale arrangement.</p>	<p>Dette er i all hovedsak videreføring.</p>
<p>Etablere årlig karrieredag «Student – snart lærer»</p>	<p>Karrieredagen er et årlig arrangement ved ILU som i stor grad et studentdrevet, som praksisfeltet kjenner til og der de ønsker å være representert.</p>	<p>Dette er videreføring. Karrieredagen i 2021 får et spesielt format.</p>
<p>Etablere samarbeid med studentene om faglig-sosiale arrangement både internt i og på tvers av studieprogram</p>	<p>ILU arrangerer faglig-sosiale sammenkomster med mål om å ivareta et godt psykososialt læringsmiljø og å stimulere til interesse for studiene, for eksempel i form av mentorordninger for førsteårsstudenter og faglige seminarer/webinarer. Tiltakene er tilpasset den aktuelle koronasituasjonen.</p> <p>De nye åpne emnene er attraktive.</p>	<p>Målet er endret i lys av koronasituasjonen. Åpne emner starter for første gang høsten 2021.</p>

1.3 Praksisstudiene

MÅL

- ILU arbeider kontinuerlig for god sammenheng mellom campusstudier og praksisstudier, og vi søker å stadig forbedre kvaliteten i praksisstudiene.
- Vi drar nytte av innsikter fra forskning om praksis og veiledning i utviklingen av praksisstudiene i lærerutdanningene.
- ILU har et gjensidig forpliktende og tillitsfullt samarbeid med praksisfeltet.

Virkemidler	Mål 2021	Kommentarer
Gjennomføre en kartlegging av kapasiteten på praksisplasser i Trondheim og omegn, for å få rede på hvor mange studenter som kan få praksisplass her og utnytte kapasiteten best mulig for alle ILUs studieprogram og sikre behov for plasser framover	Vi utnytter kapasiteten i Trondheim og omegn godt, på tvers av ILUs studieprogram.	Dette er videreføring.
Implementere de nye avtalene med skoleeiere og inngå nye avtaler med praksisskolene	ILU har et avtaleverk med praksisfeltet som bidrar til høy kvalitet på praksisstudiene og skoleutvikling. Studiene uten faste praksisskoler (FPPU og YFL) har bedre og mer forutsigbare praksistilbud i Trondheimsområdet. Det er godt tilrettelagt for at praksisstudiene kan bidra til å generere empiri til studentoppgaver.	Dette er videreføring med litt endring av virkemiddel. Avtaler med skoleeierne er inngått, men ikke fullt ut implementert. Mål nummer 2 er nytt.
Sørge for at praksis henger godt sammen med studieprogrammene for øvrig, at progresjonen er fornuftig og at kvaliteten på praksis er god	Alle GLU-studenter har praksis ved samme skole gjennom hele syklus 2. Praksis i alle relevante studieprogram har emnebeskrivelser som beskriver god progresjon i praksis, det er sterk forankring mellom praksisstudier og campusstudier, og praksis er variert og av god kvalitet.	Dette er videreføring, med tillegg av hospiteringsordninger. Videreføring. Siste mål er nytt.

	<p>Alle emneplaner for praksis skal inneholde læringsmål som omhandler sammenheng med studentens campusstudier og -fag.</p> <p>Det er etablert hospiteringsordninger med universitetsskolene.</p>	
Mer enhetlig vurdering av studenter i praksis på tvers av studieprogram	ILU har gode vurderingsordninger i alle praksisstudier.	Dette er videreføring.
Utvikle og implementere tilfredsstillende ordninger for digital oppfølging av studenter i praksis	ILU har tilfredsstillende oppfølging av studenter med praksis utenfor Trøndelag og forbedrede ordninger for god samhandling med disse skolene.	Nytt virkemiddel. Den økonomiske situasjonen krever mer digital oppfølging av studentene med praksis i betydelig reiseavstand fra campus.

1.4 Masterveiledning

MÅL

Første kull i de femårige grunnskolelærerutdanningene vil tok fatt på syklus 2 høsten 2020, og vil levere sine masteroppgaver våren 2022.

- ILU har stabile og gode strukturer for individuell og kollektiv masterveiledning og -sensur.
- ILU har strukturer som legger til rette for et bredt tilfang av temaer og empiri fra praksisfeltet, ILUs forskningsgrupper og utviklingsprosjekter ved instituttet.
- ILU forfekter et bredt syn på profesjonsrelevant empiri, som omfatter mer enn det som er generert i klasserommet, men som samtidig belyser aspekter som er relevante for skole og lærerprofesjon.
- ILU skal utdanne kreative og faglig sterke lærere som bidrar med utviklingskompetanse.

Virkemidler	Mål 2021	Kommentarer
Etablere samarbeid med praksisfeltet angående temaer og empiri til masteroppgaver	<p>Det er forutsigbart og oversiktlig for praksisfeltet når og hvordan ILU-studentene skal generere empiri til sine masteroppgaver.</p> <p>ILU har et godt samarbeid med flere skoler, og særlig tett samarbeid med universitetsskolene.</p> <p>Praksisfeltet ser egenverdi i å bidra til arbeid med masteroppgaver.</p>	Dette er videreføring.
Legge planer for at det skal være sammenheng mellom innføring i vitenskapsteori og metode og veiledningsforløp i ILUs masterprogrammer	<p>ILUs studieprogram har kurs i vitenskapsteori og metode som støtter opp om studentenes progresjon i masterarbeidet.</p> <p>Temaene akademisk lesing og skriving, forskningsetikk, vitenskapsteori og metode er godt ivaretatt slik at studentene rustes til å skrive en masteroppgave i slutten av sine studieløp.</p> <p>ILU utnytter aktiviteten i nasjonalt nettverk for masteroppgaveveiledning.</p>	Dette er i hovedsak videreføring. Nasjonalt nettverk er etablert og ledes fra ILU.
Etablere tydelige vurderingskriterier for masteroppgaver ved ILU	Alle ILUs masterprogram har vurderingskriterier for masteroppgavene.	Arbeid med å strukturere arbeid med koordinering i syklus 2 er initiert i arbeidet med ressursbudsjett.

Forskning og kunstnerisk virksomhet

Institutt for lærerutdanning har et overordnet mål om høy kvalitet i forskning og kunstnerisk virksomhet som styrker vårt samfunnsoppdrag. Målsetningen støtter seg på et bredt kvalitetsbegrep som anerkjenner kvalitet i både prosess og produkt. Høy kvalitet omfatter således både gode publikasjoner, utgivelser og fremføringer så vel som kompetente forskere og utøvere, som jobber aktivt i fellesskap. Vi fortsetter de tre satsningsområder for økt kvalitet i handlingsplanperioden 2021 for forskning og kunstnerisk virksomhet: sterke og kreative forskningsgrupper, publisering i anerkjente kanaler og systematisk kompetanseutvikling. Fokus vil være på kartlegging, evaluering og konsolidering av aktiviteten frem imot ny handlingsplan.

2.1 Handlingsplan for sterke og kreative forskningsgrupper

MÅL:

Vi skal ha solide forskningsgrupper som samarbeider nasjonalt og internasjonalt og som bygger stimulerende miljø rundt forskerne og stipendiatene våre

Frivillig etablering av forskningsgrupper har vært positivt for ILU. Ledelsen skal sikre at alle tilsatte får tilgang til minst én forskningsgruppe og at forskningsgruppene har de best mulige vilkår for deres aktiviteter.

Virkemidler	Mål 2021	Kommentarer
<p>Organisering: Bygge sterk akademisk kultur og fellesskap</p>	<p>Alle forskningsgrupper er formaliserte med leder og egen strategi.</p> <p>Hver enkelt forsker bidrar aktivt i minst en forskningsgruppe.</p> <p>Det etablerte nettverket for forskningsgrupeledere videreutvikles.</p> <p>ILU tilbyr kurs og mentorering for forskningsgrupper om f.eks. søknadsskriving, ph.d.-veiledning og artikkelskriving på engelsk.</p> <p>Størstedelen av forskningsgruppene ved ILU har utenlandske medlemmer eller deltar i strategiske partnerskap.</p>	<p>Har samlet mål for enkeltforskere, grupper og gruppeledernetverk i et målbilde.</p> <p>FU ønsker ikke evaluering av forskningsaktivitet på individnivå.</p>
<p>Organisering: institusjonalisere en dialog og skape oversikt over forskning</p>	<p>ILU gjennomfører</p> <ul style="list-style-type: none"> • en evaluering av forskningsgruppestrukturen ved instituttet ut ifra satsningsområder og mål i handlingsplanen. • en kartlegging av forskningens innhold på ILU siden fusjonen • forskningsstrategiske workshops i alle seksjoner. 	<p>Nytt mål om kartlegging er bestilling fra styret.</p> <p>Vi mangler workshops i FNAT og FSAM (utsatt pga Corona)</p>
<p>Ressurser og finansiering</p>	<p>ILU utreder muligheten for strategiske satsninger gjennom styring av interne strategiske forskningsmidler</p> <p>ILUs forskningsgrupper får økt tilslag på eksterne forskningsmidler.</p> <p>ILU utreder muligheten for økonomiske støtteordninger for søknadsskriving og insentiver for forskningsgrupper som har søkt eksterne midler, men ikke fått tilslag.</p> <p>ILU får tilslag på minst ett prosjekt innenfor EUs 9. rammeprogram for forskning og innovasjon.</p>	<p>Nytt mål om strategisk satsning bestilt av styret.</p> <p>FU har foreslått nytt mål om støtteordning for søknadsskriving.</p>

Internasjonalisering	<p>ILUs forskningsgrupper deltar i internasjonale nettverk og strategiske partnerskap som inkluderer ledende miljøer i fagfeltet.</p> <p>ILU bruker Brussel-kontoret strategisk for søkning av EU-midler.</p> <p>ILU konsoliderer europeisk nettverk for søkning på både Erasmus+ - prosjekter, Horizon-prosjekter og Marie Curie utveksling.</p>	Virkemidler fra inter-nasjonalisering.
-----------------------------	---	--

UTKAST

2.2 Handlingsplan for publisering

MÅL: Øke publiseringen i anerkjente vitenskapelige tidsskrifter

ILU er et stort institutt preget av mangfold i kompetanse og behov. Tilsatte med relativt liten forskningstid kan prioritere arbeid med kvalitet i vår utdanning og skoleutvikling, men blant tilsatte med relativt mye forskningstid er det et klart potensiale for økt publiseringsaktivitet. ILUs virkemidler for å stimulere publisering må reflektere den sammensatte gruppen tilsatte ved instituttet og tilpasses forskningsgrupper med ulike ambisjoner, behov og faglige interesser.

Virkemidler	Mål 2021	Kommentarer
Felles forståelse for og aktivitet omkring publisering	Alle faste vitenskapelige tilsatte publiserer aktivt i offisielt anerkjente kanaler og registrerer sine bidrag i Cristin. Hver seksjon har tilsatte som publiserer i ledende publiseringskanaler nasjonalt og internasjonalt.	Tilføjet Cristin
Stimulere internasjonalisering	ILU har internasjonalt anerkjente fagpersoner som bidrar direkte inn i forskningsgruppenes forskningsarbeid. ILU har en større andel samskriving med tilsatte ved utenlandske universiteter.	

2.3 Handlingsplan for systematisk kompetansebygging

MÅL: Arbeide systematisk med kompetansebygging gjennom nyrekruttering og intern faglig utvikling

Forskning og forskningskompetanse er styrket på ILU, men ulike grupper og seksjoner har fortsatt ulike utfordringer i forhold til sammensetning av kompetanse og kompetanseheving. Derfor er det viktig at det tas hensyn til individuelle forskjeller, så flest mulig får sjansen til å lykkes.

Virkemidler	Mål 2021	Kommentarer
Forskningsgrupper som redskaper for kompetanseheving, som ivaretar mangfoldet av disipliner, kompetanser, og ambisjonsnivåer på ILU	<p>ILU kartlegger ambisjonene for kompetanseutvikling blant enkeltforskere og i forskningsgruppene siden fusjonen.</p> <p>ILU utreder muligheten for kompetansehevingstiltak gjennom forskningsgrupper og fagseksjoner.</p> <p>ILU skal søke å lyse ut et antall instituttinterne ph.d.-stipendiatstillinger med kobling til forskningsgruppene.</p>	<p>Nytt mål om kartlegging – formen på denne må spesifiseres.</p> <p>Målet om kompetansehevingstiltak videreføres.</p> <p>Nytt mål om instituttinterne stipendiatstillinger.</p>
Kobling til instituttets master og ph.d.-utdanning	<p>Flere forskningsgrupper deltar aktivt i veiledning av masterstudenter, og der er klare bindinger mellom masterstudenters prosjekter og forskning som skjer i gruppene.</p> <p>ILU har en tett kobling mellom forskningsgrupper, ph.d.-veiledning og skolering, og flere tilsatte på ILU bidrar som veiledere, emneansvarlige og undervisere på ph.d.-nivå.</p> <p>ILU har et bredt emnetilbud for stipendiater gjennom fagretningen for lærerprofesjons- og skoleforskning.</p> <p>ILU utreder mulige tiltak for å styrke veiledningskompetansen hos tilsatte.</p> <p>ILU deltaker i relevante nasjonale forskerskoler og veiledningsnettverk, herunder som koordinator i en NFR-søknad om forskerskoler i 2021.</p>	<p>Slått målene for master og phd sammen.</p> <p>Tiltakene utgjør implementering av konklusjonene om kvalitet i ph.d.-veiledning i henhold til rapporten fra arbeidsgruppen.</p>

<p>Stimulere den internasjonale dimensjon: Forskere inn, forskere ut</p>	<p>ILU utveksler forskere i alle seksjoner. Flere forskningsgrupper utveksler med utlandet gjennom tilslag fra utvekslingsprogrammer som Marie Curie Exchange og Erasmus+.</p> <p>ILUs seksjoner bruker forsknings- og studietermin strategisk.</p>	<p>Videreføring av mål fra forskning og internasjonalisering.</p>
---	---	---

UTKAST

Kompetanseutvikling og innovasjon i skoler og lærerutdanning

MÅL

Innenfor perioden skal ILU jobbe systematisk med kompetanseutvikling og forskningsbasert innovasjon på lærerutdanningen, blant annet knyttet til satsninger som universitetsskole-samarbeidet og desentralisert kompetanseutvikling i skoler og kommuner. Videre skal det jobbes med helhet og sammenheng i etter- og videreutdanningstilbudet for å bidra til best mulig kompetanseutvikling i skoler, blant annet ved å følge opp nasjonale utlysninger og strategier og samtidig legge til rette for å følge opp lokale initiativ.

Virkemidler	Mål 2021	Kommentarer
<p>Videreføre og videreutvikle universitetsskole-samarbeidet</p>	<p>Universitetsskolene bidrar til:</p> <ul style="list-style-type: none"> • styrket lærerutdanning som <ul style="list-style-type: none"> - innovasjonsarena for lærer-utdanning og skoleutvikling - praksisressurs for lærerutdanningene - arena for studentenes FoU- og masteroppgavearbeid • styrket forsknings- og utviklingsarbeid som forskningsarena for sterkt praksis- og relevansorientert forskning • å dele resultater fra samarbeidet med andre skoler i regionen og andre lærerutdanningsinstitusjoner 	<p>Virkemidlet er endret som følge av at rammeavtalen er godt implementert. Målene for 2021 er videreført. Hovedstrukturen i universitetsskole-samarbeidet er etablert, som var et mål for 2019</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prosjektgruppene for lærer-utdanning og for FoU er etablert. • Det er også etablert en prosjekt-gruppe for deling og spredning • Handlingsplaner for universitets-skolesamarbeidet for inneværende studieår er vedtatt.
<p>Inngå samarbeids-avtaler med kompetansenettverk i desentralisert kompetansemodell (Dekom)</p> <p>Videreutvikle samarbeid med kompetanse-nettverk</p>	<p>Arbeidet med desentralisert kompetanseutvikling bidrar til det doble formålet – ved at ILUs tette kontakt med skolene bidrar til kvaliteten i lærerutdanningene og utvikler ILUs rolle som utviklingsaktør i skolen.</p> <p>ILU er en nasjonal aktør i Dekom og har samarbeid med flere regioner.</p>	<p>Noen justeringer av virkemiddel og mål.</p>

og inngå flere langsiktige avtaler med nye nettverk		
Tettere kobling med skoleverket ved bruk av nye stillingstyper etter 2018	<p>Hver enkelt tilsatt i forsknings- og undervisningsstilling har lett tilgang på kunnskap om praksisfeltet og gode muligheter for å etablere prosjekter i praksisfeltet.</p> <p>Det er tydelige spor av at de nye stillingene for økt samarbeid har bidratt til styrket skole, lærerutdanning og utdanningsforskning.</p>	<p>Dette er videreføring. Målet inkluderer flere kombinerte stillinger, forsker-lærerstillinger i skoler og hospiteringsordninger.</p>
Utvikle nye videreutdannings-tilbud innenfor relevante områder	<p>Vi søker på utlyste tilbud som er relevante for sterke fagmiljøer ved instituttet.</p>	<p>Målet for 2021 er endret til å bli mer genererisk og uten kvantifisering. Relevante tilbud ut fra en dialog mellom lærerutdanning og skoleeiere, eller på bakgrunn av nasjonale strategier.</p>
Forskningsbasert innovasjon	<p>Høy interesse for innovasjonssøknader i samarbeid med eksterne parter.</p>	<p>Dette er videreføring.</p>
Opprette lederforankret forum for inkludering og mangfold	<p>Samordne og videreutvikle kompetansen på feltet med innretning mot rekruttering, forskning, utdanningstilbud og formidling.</p>	<p>Dette er et nytt virkemiddel og mål.</p>
Forbedre tilretteleggingen for reelt inkluderende praksiser av tilsatte og studenter som følge av økt internasjonalisering og mangfold	<p>ILU har etablert en utvikling i retning av bevissthet og strukturer for reelt inkluderende arbeidsformer.</p>	<p>Dette er et nytt virkemiddel og mål.</p>
Matematikk- og skrivesenteret som integrerte enheter i ILU og som nasjonale aktører	<p>Sentrene har en tydelig nasjonal rolle og er en viktig nasjonal aktør som bidrar til kunnskapsutvikling og innovasjon i skoler og lærerutdanning.</p>	<p>Dette er i hovedsak videreføring.</p>

Instituttstyret ILU

Sak ILU 19/20 Budsjett 2021

Hensikt: Formålet med saken er å vedta instituttets budsjett for 2021.

Forslag til vedtak:

«1. Institutt for lærerutdanning foreslår følgende opptaksrammer i 2021 for master i grunnskolelærerutdanning, PPU og FPPU

Grunnskolelærerutdanning 1.-7. trinn	200
Grunnskolelærerutdanning 5.-10. trinn matematikk	80
Grunnskolelærerutdanning 5.-10. trinn norsk	40
FPPU-y	60
FPPU-a	0
PPU	150

2. Instituttleder setter ned et utvalg som skal foreslå studieplanrevisjon for FPPU-a for å gjøre studiet mer bærekraftig i form av bedre rekruttering og færre emner med få studenter.

3. Foreløpig budsjett for 2021 vedtas med de endringene som framkom i møtet. Instituttleder legger fram forslag til endelig budsjett i neste styremøte.»

1. Bakgrunn

I henhold til NTNUs styringsreglement skal instituttstyret behandle intern fordeling av bevilgning og budsjett. Til grunn for saken er instituttets bevilgning i henhold til fakultetenes viderefremningsmodell (VFM) som har blitt en integrert del av BEVISST (NTNUs system for virksomhetsstyring). Budsjettfordeling for 2021 fra SU til instituttene skal opp som sak på fakultetsstyremøtet 4. desember.

På grunn av at finansieringen for det 5. året i ny master i grunnskolelærerutdanning (MGLU) inngår i statsbudsjettet for 2021, og fordi det er behov for en spesiell mellomfinansiering fra NTNU i perioden 2021-2023, er forutsetningene for årets budsjettarbeid mer uklare enn vanlig. Forslaget til statsbudsjett betyr at det er nødvendig å redusere aktiviteten i 2021 i forhold til det som har vært

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim Norway	postmottak@su.ntnu.no www.ntnu.no/ilu		+47 73590400	

Adresser korrespondanse til saksbehandlerne. Husk å oppgi referanse.

situasjonen i 2020 og planene for det 5. året i MGLU. Instituttleder mener det er gjort et meget grundig arbeid med budsjettet til instituttet for 2021, gitt den usikre situasjonen som foreligger. På grunn av flere usikre eksterne faktorer vil instituttleder legge fram forslag til endelig budsjett i neste styremøte. Det tas sikte på at de eneste endringene i forhold til instituttstyrets vedtak i saken nå vil være knyttet til endringer i faktorer som besluttes eksternt til instituttet.

Den største utgiftsposten, lønnskostnadene, er basert på oppdatert bemanningsplan på samme måte som for 2020. Lønnskostnader for faste stillinger følger av antall tilsatte og forventet tilsetningstidspunkt for tilsettinger fra Strategisk personalplan (SPP).

ILU har tre kostnadssteder med egne budsjetter. Det er kostnadssteder for ILUs ordinære aktivitet, for Matematikksenteret og for Skrivesenteret. Alle tre kostnadsstedene har separate resultater og utgående beholdninger. Det er et stort avsetningsnivå for Matematikksenteret, og det er en utfordring i forhold til NTNUs retningslinjer for avsetningsnivåer.

Midlene som er i budsjettet, skal brukes for å arbeide med ILUs strategiplan og handlingsplanene i sak ILU 18/20. Denne oppfølgingen er i liten grad spesifisert i konkrete budsjettposter, men vil i all hovedsak være en integrert del av virksomheten.

I kapittel 2 gis en gjennomgang av finansieringen av det femte året i MGLU og forslag til tilpasninger til dette. Usikkerheten knyttet til dette ble beskrevet i budsjettdokumentet for 2020 (ILU 17/19). I kapittel 3 presenteres først budsjettert resultat samlet for alle kostnadsstedene. Deretter presenteres budsjett for hvert kostnadssted separat.

2. Vurderinger i forbindelse med underfinansieringen av det femte året i MGLU

Budsjettarbeidet har vært preget av underfinansieringen av det femte året i ny master i grunnskolelærerutdanning (MGLU) i forslaget til statsbudsjett. Budsjettprosessen i Stortinget gir ikke grunnlag for optimisme for bedre finansiering i endelig statsbudsjett.

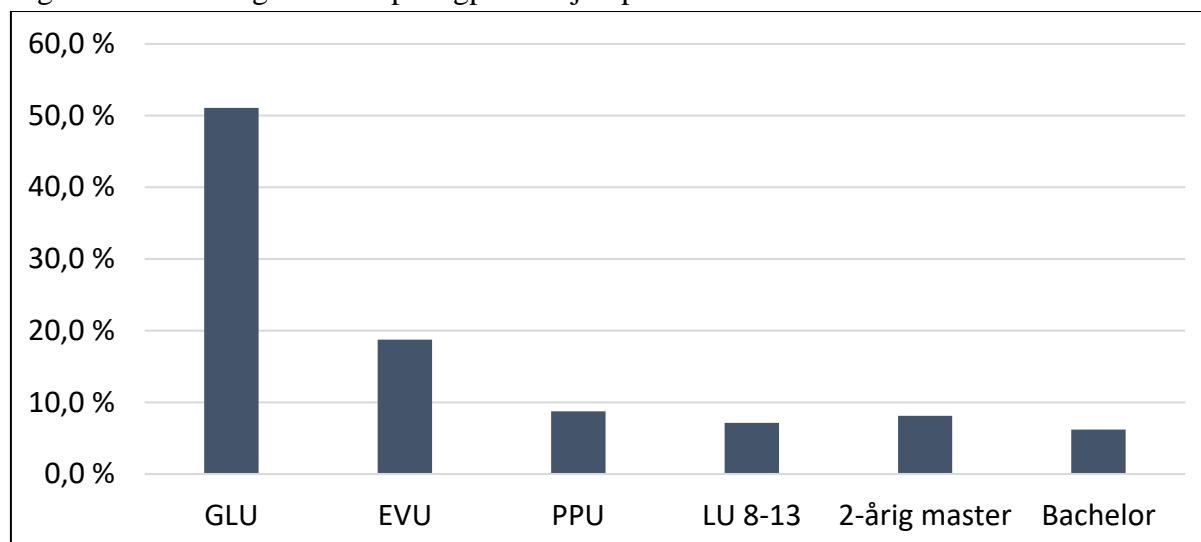
2.1. Om MGLU på ILU

Grunnskolelærerutdanningene utgjør over halvparten av all utdanningsaktivitet på ILU. Den fireårige grunnskolelærerutdanningen (4GLU) er fra opptaket i 2017 erstattet av den femårige integrerte grunnskolelærerutdanningen med mastergrad (MGLU). Figuren under viser den relative studiepoengproduksjonen på de ulike utdanningene på ILU i 2019. GLU (de to siste kullene på 4GLU og 3 kull på MGLU) utgjorde 51,1 % av den studiepoenggivende aktiviteten.

Videreutdanning utgjorde 18,8 %, slik at resten av aktiviteten (PPU, profesjonsdelen av lektorutdanning for trinn 8-13, masterprogram på 120 stp og 90 stp, bachelor yrkesfaglærerutdanning

og bachelor i Arkiv- og samlingsforvaltning) til sammen utgjorde 30,1 % av studiepoengproduksjonen.

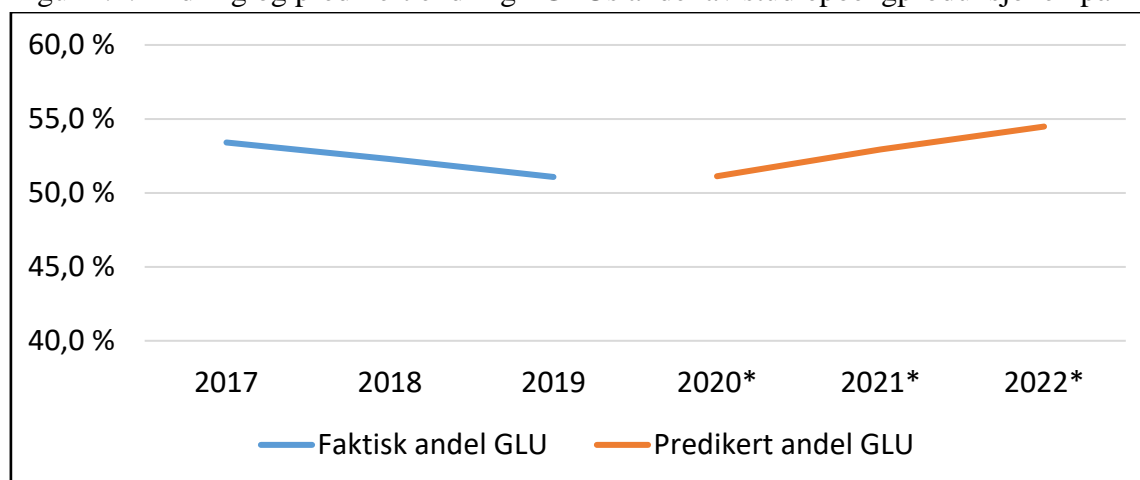
Figur 1.1. Fordeling av studiepoengproduksjon på ILU

Videreutdanning skiller seg økonomisk fra grunnutdanningene ved at det i all hovedsak er direktefinansiert, der midlene kommer samtidig som utdanningen pågår. Grunnutdanningene er delvis finansiert ved basisbevilgning, som kommer årlig og er uavhengig av studenttall, og delvis av resultatbevilgning som kommer med to års forsinkelse og er bestemt av faktisk antall studenter som avlegger studiepoeng og en grad.

Betydningen av GLU for instituttet vil øke ytterligere når det femte året kommer fra høsten 2021. Figuren under viser det relative omfanget på GLU ved instituttet målt med studiepoengproduksjon. Andelen er redusert fra 53,4 % i 2017 til 51,1 % i 2019 på grunn av vekst i videreutdanning på nesten 40 % i denne perioden. Figuren viser også en prognose for årene 2020 til 2022, da MGLU er fullt implementert. Det er lagt til grunn studiepoengproduksjon tilsvarende 300 studenter på det siste året i MGLU, årlig vekst i videreutdanning på 10 % og ellers uforandret opptak og studiepoengproduksjon.

Figur 1.2. Endring og predikert endring i GLUs andel av studiepoengproduksjonen på ILU

2.2. Om kostnader i MGLU og forslaget til statsbudsjett

Sammen med fakultetet gjennomførte ILU høsten 2019 egne beregninger for kostnadene ved innføring av master i grunnskolelærerutdanning. Studiemodellen som NTNUs styre vedtok høsten 2016, instituttets ressursbudsjett og studenttall på 330 ble lagt til grunn. Kostnadsanslaget var på om lag 75 millioner norske kroner (MNOK), hvorav ca. 48 MNOK er knyttet til undervisning det 5. året, 3 MNOK til undervisning det 4. året (økt spesialisering), 3,3 MNOK er økte praksiskostnader og det resterende på om lag 20 millioner kroner er et veldig forsiktig anslag på behov for kompetanseheving og forskningsterminer på et masterprogram i forhold til et bachelorprogram. De økte kostnadene på 4. studieår håndteres med underskudd i driften i 2020.

Grunnskolelærerutdanningen er som det meste av grunnutdanninga finansiert av en kombinasjon av basismidler og produksjonsbaserte midler. Basismidlene er gitt i form av studieplasser i kategori D. 4GLU ble oppgradert fra finansieringskategori E til D i 2011. I revidert nasjonalbudsjett for 2012 (RNB2012) fikk HiST 40 nye studieplasser til 4GLU. Totalt er bevilgningen til 4GLU som kommer til ILU ca. 32,5 millioner norske kroner (MNOK) per studieår. Denne finansieringen er netto bevilgning til ILU inkl. basis- og produksjonsmidler (basert på ILUs totale bevilgning på 135 MNOK i budsjett 2017, fratrukket midler til arkivutdanningen). NTNUs bevilgning basert på studieplasser til 4GLU var høyere (HiST (nivå 1) beholdt 40 % av basismidlene). Dette gir forutsetningsvis omregnet ca. 46 MNOK til hvert studieår i GLU. Det er ikke tatt høyde for prisvekst til 2020-nivå for disse tallene, men et grovt anslag gir ca. 35/50 MNOK (hhv. til ILU og til NTNU) per år i 2020-kroner. Denne finansieringen har vært lagt til grunn for et årlig opptak på ca. 370 studenter. Basisbevilgningen er basert på dette årlige volumet på opptak og da for fire kull/studieår i 4GLU.

Regjeringen ga ingen lovnader om finansiering av MGLU ved innføringen av det nye studiet. Regjeringen har tidligere presisert at de ville komme tilbake til finansiering av det femte studieåret i MGLU i statsbudsjettet for 2021. I forslag til statsbudsjett for 2021 (NB2021) vil regjeringen bevilge 11,3 MNOK for 2021 til NTNU. Dette er basisfinansiering til det femte året i MGLU, og med halvårseffekt. Fra 2022 vil beløpet forutsetningsvis være 22,6 MNOK. Finansieringen av det femte året er mao. under halvparten av dagens finansiering av hvert studieår i 4GLU. Beløpet er basert på summen av kandidatmåltall for MGLU 1-7 (149) og 5-10 (94). Kandidatmåltallet er basert på historisk kandidatproduksjon og forutsetter en gjennomføringsgrad på mye under 100 % (ref. orientering om statsbudsjettet for 2014 s. 31), dvs. det forutsettes et visst frafall av studenter. Basisfinansieringen for 4GLU, som er videreført for de fire første årene i MGLU, er imidlertid basert på 370 studieplasser. ILU har hatt et redusert studentfracfall etter innføringen av MGLU. Høsten 2021 er det registrert 311 studenter på det fjerde studieåret. Det at noen studenter er forsinket i studiet vil bidra til at antall studenter på 4. og 5. året vil bli høyere for de neste årskullene.

I tillegg til basismidlene på totalt ca. 22,6 MNOK i årseffekt kommer produksjonsbaserte inntekter (til NTNU), avhengig av opptak og gjennomføringsgrad. Disse bevilges etterskuddsvis, og vil komme fra 2023 og 2024. Både basis og produksjonsbasert finansiering avkortes vanligvis internt i NTNU i henhold til NTNUs budsjettfordelingsmodeller¹. Imidlertid ligger det nå inne i økonomisystemene at den nye basisbevilgningen til den femte året i MGLU ikke avkortes, men går i helhet til ILU.

Tabellen under viser forventet bevilgning i årene framover for det femte året i MGLU. Det er lagt til grunn 315 studenter. Det er ikke tatt hensyn til eventuelle ABE-kutt, inndragning for å finansiere strategiske satsninger på NTNU-nivå og prisvekst.

¹ NTNUs rammefordelingsmodell (RFM) viderefordeler bevilgning til fakultetene med hhv. ca. 70 % av basismidler, 80 % av studiepoengproduksjonsmidler og 35 % av kandidatproduksjonsmidler.

Tabell 2.1. Forventet bevilgning for femte året i MGLU

	2021	2022	2023	2024	2025
Basisfinansiering					
Til NTNU	11,3	22,6	22,6	22,6	22,6
Til ILU	11,3	22,6	22,6	22,6	22,6
Studiepoengsproduksjon					
Til NTNU	0	0	8,3	16,6	16,6
Til ILU	0	0	6,6	13,3	13,3
Kandidatproduksjon					
Til NTNU	0	0	-12,8 ²	12,8	12,8
Til ILU	0	0	-4,5	4,5	4,5
Totalt					
Til NTNU	11,3	22,6	18,1	52,0	52,0
Til ILU	11,3	22,6	24,7	40,4	40,4

I tillegg vil det komme noe resultatfinansiering knyttet til forskningsaktiviteten til nytilsatte. I 2021 er det kun halvårseffekt på aktivitet og økonomi.

Tabellen over er basert på NTNUs finansieringsmodell der en andel av all resultatbevilgning videreformidles til fakultet og institutt. Denne andelen er lav for kandidatproduksjon fordi mange studieprogram på NTNU går på tvers av fakulteter. Det får uheldige konsekvenser fram i tid i dette tilfellet fordi det er knyttet dobbel sats til kandidatproduksjon for MGLU i forhold til 4GLU. På den annen side reduserer det potensielle utfordringer i 2023 fordi det da kun vil uteksamineres studenter på 4GLU som er forsinket i utdanningen.

Tabell 2.1 viser at fra 2024 forventes ILU å bli tilført 40,4 millioner kroner for det femte året i MGLU. Det er urimelig at ILU skal ta belastningen ved at bevilgningen ikke kommer fullt ut før i 2024. Det ville i så fall implisere at ILU må redusere på kvalitet og omfang på tilbudet i årene 2021-2023, i motsetning til alle andre deler av NTNU. Innføringen av MGLU og finansieringssystemet er ikke noe ILU har valgt selv, men er pålagt av staten. ILU argumenterer derfor overfor Rektor for at NTNU må mellomfinansiere den manglende bevilgningen i årene 2021-2023. Det innebærer følgende mellomfinansiering (tabell 2.2).

² Reduksjonen i kandidatproduksjon i 2023 skyldes at det i 2021 ikke vil produseres grunnskolelærer kandidater (med unntak av et fåtall i forsinket 4GLU-løp). For MGLU er det dobbel sats på kandidatproduksjonen i forhold til 4GLU.

Tabell 2.2. Forventet mellomfinansiering fra NTNU

	2021	2022	2023	2024
Ordinær bevilgning til ILU	11,3	22,6	24,7	40,4
Krav om mellomfinansiering fra NTNU	8,9	17,8	15,7	0
Total bevilgning til ILU	20,2	40,4	40,4	40,4

I resten av dette notatet legges mellomfinansiering i tråd med tabell 2.2. til grunn.

2.3. Behovet for redusert aktivitet i forhold til planlagt aktivitet

Den økte bevilgningen ved overgang fra 4GLU til MGLU er antatt å bli 40 MNOK. Når kostnadene er på om lag 75 millioner kroner som beskrevet over, så er det altså en underfinansiering på om lag 15-20 MNOK, avhengig av om man tar hensyn til behov for forskningsterminer, men uten å ta hensyn til økte kompetansekrav. Dette utgjør om lag 52 stillinger, i tillegg til økte driftskostnader.

ILU driver med underskudd i 2020. Noe av underskuddet er knyttet til prosjekter der finansieringen har kommet før aktiviteten. Det reelle underskuddet i 2020 foreslås videreført på om lag samme nivå i budsjettet for 2021.

Dette betyr at det er et innsparingsbehov på 15-20 millioner kroner i forhold til planlagt aktivitet slik det framkommer i studieplanene og med en videreføring av studentoppfølging, forskningstid, investeringer og driftskostnader på samme nivå som i 2020.

2.4. Forslag til innsparinger

En liste med mulige innsparinger ble presentert i styremøtet 15.10, og med noen nyanseringer i allmøte 22.10. Forslagene i allmøtet var som følger:

Tabell 2.3. Foreslåtte mulige innsparingstiltak

	Anslag reduserte kostnader i MNOK
Redusert opptak GLU til 300 – ingen endring i gruppestørrelse	3,7
I tillegg, økt gruppestørrelse til 45 i GLU i alle studieår og fag	4,3
I tillegg, mer samkjørt undervisning i GLU	6,3
Økt gruppestørrelse til 45 generelt (i tillegg til GLU, se øverste rad)	4,2
Uten opptak PPU	11,6
Uten opptak FPPU-a	9,7
Uten opptak master fagdidaktikk	8,7

Reduserte driftskostnader	3,0
Reduserte kostnader knyttet til praksis, alle studieprogram	3,0
Økt undervisningsplikt med 4 prosentpoeng for tilsatte med lik tid til undervisning og forskning	13,0
Redusert grunntimetall til undervisning; økt undervisning på 6 % for alle	14-15

Det kom flere innspill i styremøtet 15.10. Det inkluderer at kuttene i hovedsak bør tas i tilknytning til MGLU, at det viktig å holde størrelsen på undervisningsgruppene nede og om muligheten for flere praksisplasser nært campus. Et tydelig signal var at det er viktig å ta vare på arbeidsmiljøet. Det bør prioriteres at undervisningsbelastningen til tilsatte ikke øker slik at forholdet mellom forskning og undervisning forrykkes. Det ble også uttrykt at PPU og FPPU har utfordringer og at det bør ses på muligheten for revisjoner.

2.5. Høringsvar

På allmøtet, ledermøtet og møtet i Utdanningsutvalget er det invitert til høringsvar på forslagene presentert på allmøtet. Det ble presisert at det nå primært er av interesse med innspill på innsparingsforslag for neste studieår. Det ble invitert til innspill på andre innsparingstiltak enn de som ble presentert. Og det ble understreket at det er en fordel at skriftlige innspill kommer fra fagmiljø (fagseksjon, faggruppe, forskningsgruppe, etc.). Tidsfrist ble satt til 18. november.

Det kom 10 skriftlige høringsinnspill. De er samlet i Vedlegg 1. Det er særlig to forhold som går igjen i mange av høringsinnspillene:

- Vi bør redusere opptaket på MGLU
- Vi bør ikke øke undervisningsplikten eller redusere forskningsmuligheter. Dårlig finansiering av femteåret i MGLU kan ikke løses som en dugnad.

Innspillene inkluderer i tillegg følgende synspunkter:

- Problematisk å spare i andre fagseksjoner og studieprogrammer for å løse dårlig finansiering av MGLU. MGLU må omorganiseres til et bærekraftig tilbud. Reduksjon i antall studenter og økt gruppestørrelse på MGLU vil være minst inngripende for ILU, samla sett.
- Forslag om å endre opptakene på MGLU til f.eks. færre studenter hvert år eller opptak på 1-7 og 5-10 annen hvert år. Det vil på sikt kunne gi dramatisk virkning på samfunnet i form av færre GLU-lærere. Det vil imidlertid ta lang tid før det vises.
- Økte gruppestørrelser gir praktiske implikasjoner rundt timeplan og undervisningsrom, det er fra tidligere erfaring tenkelig at problemet vil havne hos ILUs administrasjon og forventes løst der. Økt gruppestørrelse gir liten kostnadsbesparelse.
- Studentgruppestørrelser bør vurderes i lys av pedagogiske og fagdidaktiske hensyn, og ikke økonomiske el. tilsv. En rammeplanstyrt profesjonsutdanning i) gir studentene begrenset

valgfrihet og behov for tilpasning til variasjonen i gruppa øker, noe som krever mer faglige ressurser desto større gruppa er, og ii) løpende skikkethetsvurdering er avgjørende viktig, og iii) en dyktig lærerstudent skal øves i å se sammenhenger og anvende kompetanser som er relevante på tvers av fag. Dette løses best ved at gruppene har en hensiktsmessig størrelse slik at undervisere kan være tett på studentene.

- Å pause opptak til PPU, FPPU-A og toårige mastere vil kunne gi stor økonomisk besparelse på kort tid. Samtidig vil dette tiltaket raskt gi samfunnsmessige konsekvenser. PPU og PPU-A er viktig, de tilbyr ulike veier inn i læreryrket. Studenter på PPU/FPPU har en sosial og kulturell bakgrunn som beriker lærerutdanninga og skolen. Disse studentene speiler mangfoldet i befolkningen, jamfør ILUs strategiplan.
- Områdemner og de åpne emnene (som kommer neste år), skal stimulere til faglig integrasjon på instituttet. Det tverrfaglige miljøet rundt PPU og FPPU og studentene selv, er sentrale her.
- Å pause opptak eller legge ned toårige fagdidaktiske mastere vil gi flere negative ringvirkninger for samfunnet. For yrkesfag betyr det at vi går bort fra et fullverdig tilbud. Skolene vil over tid mangle kvalifiserte lærere i f.eks. kunstfag, for det fins ikke lignende flerkunsthaglige mastertilbud med didaktisk profil i landet. Velger vi derimot et internasjonalt perspektiv kan vi utvikle våre toårige fagdidaktiske mastere til å bli mer bærekraftige med utstrakt bruk av engelskspråklige emner. Dermed kommer vi nærmere myndighetenes og NTNUs mål ved å tiltrekke oss utenlandske studenter.
- Fagmiljø ved ILU som er sårbare vil ved en omdisponering av ressurser bli satt tilbake og risikerer å miste fagpersoner. Gir uheldig signal om at forskning på f.eks. yrkesfag ikke er viktig. Inngripen i studieprogram med få studenter, gir liten økonomisk innsparing, men vil skade våre fagmiljø og samfunnet ved at skolene ikke lenger får dekket kompetansebehov. Vi dekker i dag nasjonale behov fordi vi tar opp lærere fra hele landet på flere av disse sårbare programmene.
- Bredden av praktiske og estetiske fag står på spill. Det kunstfaglige miljøet i lærerutdanninga har sentral betydning for helheten av hva vi driver med i lærerutdanning. Opptak av færre MGLU-studenter gir færre som velger kunstfag som masterfag. Ved å utforme sparetiltak som en dugnad, fordeles byrden helhetlig og vi unngår å utradere eller skade sårbare fagfelt for mye.
- Vi bør ikke akseptere løsninger som senker kvaliteten i forskning og undervisning. Vi er bekymret for ILUs gode rykte som lærerutdanner. NTNU må gjøre ringvirkninger og samfunnsmessige konsekvenser av forslag til statsbudsjett tydelig for politikere og samfunn, det gjelder både på lang og kort sikt. Det er en klar sammenheng mellom god lærerutdanning og god skole. ILU bør arbeide for å få større overføringer internt i NTNU, for å begrense skadene av kutt i statsbudsjettet. Koble våre tiltak til strategi og handlingsplan.
- For oppfølging av studentpraksis er kommet følgende innspill:
 - o Gjennomføring av praksisoppfølging kan for de fleste programmene delvis digitaliseres

- Praksisoppfølgingen kan i større grad samkjøres mellom studieprogram
- Vurdere økt bruk av samarbeidspartnere i praksisoppfølgingen
- Redusert opptak = redusert praksiskostnad
- Fysisk praksisoppfølging gir best «student-kvalitet». En geografisk grense for fysisk praksisoppfølging støttes ikke.

2.6. Instituttleders vurderinger, innstilling og forslag til vedtak

Det første året med masteroppgaver i MGLU kan bli ekstra arbeidskrevende. Det er mange rutiner som skal brukes for første gang. Første gang med stort omfang på beslutning om tematikk for oppgave, samarbeid om veiledning mellom egne tilsatte og med eksterne parter, seminarer, m.m., kan ikke forventes å fungere like effektivt som seinere når det er etablert erfaringer. Volumet på masteroppgaver er veldig stort (over 300) og vil derfor påvirke fagseksjonene betydelig. For at instituttet skal være rimelig sikker på at underfinansieringen av MGLU ikke skal gi økt arbeidsmengde for mange, og dermed reduserte forskningsbetingelser og press på arbeidsmiljøet, er det viktig at innsparingene ellers er tilstrekkelig store.

Innsparingene i forhold til planlagt aktivitet i studieplanene og normale opptaksrammer gjennomføres på følgende måte:

Tabell 2.4. Forslag på kostnadsbesparende tiltak

Tiltak	Reduserte kostnader i MNOK
Reduksjon driftskostnader og opplegg for praksisstudier	3,0
Redusert opptak MGLU fra 380 til 320 studenter	2,7
Økt gruppestørrelse fra 35 til 40 i alle program og alle år	4,2
Ikke opptak på FPPU-a	8,0
Totalt	17,9

Det er gjort et grundig arbeid i å vurdere reduserte driftskostnader, inkludert driftskostnader knyttet til praksisstudiene. Det er identifisert mulige reduksjoner på 4 millioner kroner, der ytterligere reduksjon vil redusere kvaliteten på all aktivitet på instituttet og forringe arbeidsbetingelsene. I forslaget til budsjett er reduksjonen på 3 millioner kroner. Instituttleder mener at fordi omfanget på innsparinger er mindre enn forventet tidligere i høst, så bør ikke driftskostnader reduseres for sterkt. Det bør blant annet være rom for et strategiseminar i løpet av 2020, hvis koronasituasjonen tillater det.

For MGLU impliserer forslaget at nye studenter organiseres i 8 grupper på 40 studenter, mens det tidligere år har vært 10 grupper på ca. 37 studenter. Gruppestørrelsen har vært satt likt på alle studieprogram tidligere år, og instituttleder mener det bør fortsette slik. Forslaget innebærer at gruppene må endres underveis i studiene for å ta hensyn til frafall.

Besparelsen uten opptak i FPPU-a er lavere enn skissert på styremøte og allmøte fordi disse ikke tok tilstrekkelig hensyn til samkjøring av emner. I tillegg legges opp til et noe bredere fagtilbud på PPU for å redusere ulemper når det ikke er opptak på FPPU-a.

Det mest smertefulle i forslaget er å ikke gjøre opptak på FPPU-a i 2021. Det foreslås derfor at det samtidig gjøres følgende:

- Det garanteres for opptak på FPPU-a i 2022
- Det gjennomføres en studieplanrevisjon for FPPU-a som gjør studiet mer bærekraftig. Det forventes å være nasjonalt grunnlag for bedre rekruttering enn situasjonen de siste par årene og det må i mindre grad gis undervisning til små studentgrupper.
- Det gjøres en konkret vurdering av om fagtilbudet som i dag tilbys på FPPU, men ikke på PPU, skal tilbys på PPU i 2021. Opptaksrammen for PPU økes for å håndtere dette.

Dette betyr følgende opptaksrammer i 2021:

Tabell 2.5. Forslag på opptaksrammer på MGLU, PPU og FPPU

	Opptaksramme 2020	Studenter møtt 2020	Forslag opptaks- ramme 2021
Grunnskolelærerutdanning 1.-7. trinn	220	221	200
Grunnskolelærerutdanning 5.-10. trinn matematikk	85	81	80
Grunnskolelærerutdanning 5.-10. trinn norsk	75	73	40
FPPU-y	60	57	60
FPPU-a	75	58	0
PPU	135	124	150

Dette er forslag for opptaket i 2021. Det må gjøres en selvstendig og ny vurdering for opptaket i 2022. Forslaget her om å vedta opptak på FPPU-a i 2022 betyr at det kan måtte gjøres andre innspøringer for studieåret 2022/23.

Forslaget om redusert opptak av studenter innebærer reduserte framtidige resultatbaserte inntekter. Fordi basisbevilgningen utgjør drøyt halvparten av total bevilgning, og ikke påvirkes av disse endringene, så er implikasjonen av forslaget at det blir mer midler per student og mer studentoppfølging. Samtidig vil total inntekt, og total aktivitet, isolert sett bli mindre i framtida.

Ved negativ utvikling i den økonomiske situasjonen i den nærmeste framtid kan ytterligere reduksjon i studentoppfølging bli aktuelt. Informasjon om dette vil da legges fram for styret 4. februar.

2.7. Nærmere om forslag til studentopptak på MGLU

Finansieringen for det femte året i MGLU er knyttet til kandidatmåltallet som myndighetene har satt til NTNU. Det er på 149 studenter for MGLU 1-7 og 94 studenter for MGLU 5-10. Historisk har det vært vanskelig å fylle kandidatmåltallet for MGLU 1-7, mens det har vært overoppfyllt for MGLU 5-10. Samlet sett har måltallet vært oppfylt.

Etter 2017 er frafallet redusert i MGLU. NTNU ligger an til å levere langt over samlet kandidatmåltall i årene som kommer. De siste par årene er studieplasser flyttet fra MGLU 5-10 til MGLU 1-7, som vil bidra til at begge kandidatmåltall vil oppfylles også hver for seg.

Ved opptak på 200 og 120 studenter på henholdsvis MGLU 1-7 og MGLU 5-10 er det realistisk at begge kandidatmåltallene oppnås. NTNU vil uansett levere kandidater godt over kandidatmåltallet samlet i 2022-2025. Fram i tid, når studiemodell og studentoppfølging er tilpasset den nye økonomiske situasjonen, bør det være grunnlag for å øke studentopptaket i forhold til forslaget for 2021.

Etter framleggelsen av statsbudsjett for 2021 har instituttleder nedsatt to utvalg som skal foreslå endringer for å gjøre driften av studieprogrammene og instituttet mer bærekraftig. Utvalgene har 4-5 sakkyndige medlemmer, og rapportene skal på høring på instituttet. Det første utvalget skal foreslå endringer i studiemodellen for MGLU. Det er ønskelig med minst mulig restriksjoner på studentenes valg og god progresjon for studenten i løpet av studiet, samtidig som totalt undervisningsomfang må reduseres. Utvalget skal også vurdere mulige endringer i fagtilbudet, blant annet hvilke fag som tilbys når i programmet og muligheten for samundervisning på tvers av studieår og på tvers av skolefag. Utvalget ledes av Torkel Haugan Hansen, studieprogramleder for MGLU 1-7.

Et lavere studenttall i framtiden, som følge av redusert opptak i 2021, kan få konsekvenser for antall studenter som ønsker de ulike masterspesialiseringene i programmet. For de to første kullene har det vært satt en nedre grense på 10 studenter, samlet for 1-7 og 5-10, for at masterspesialiseringen skal tilbys for kullet. Det kan være aktuelt å nedjustere denne grensen for å opprettholde bredden på masterfag. Det må vurderes basert på utvalgsrapporten og høringen på den.

Det andre utvalget skal se på studentoppfølging, gruppestørrelse og undervisningsopplegg generelt på instituttet. Utvalget skal diskutere ulike former for studentoppfølging og presentere synspunkter på hva som kjennetegner god studentoppfølging og undervisning innenfor rammebetingelsene til instituttet. Behovet for standardisering av gruppestørrelse o.l. fra instituttnivået og muligheten for

mer fleksible undervisningsopplegg inngår i mandatet. Utvalget ledes av Ole Enge, fagseksjonsleder på Fagseksjon for matematikk.

2.7. Nærmere om forslag til studentopptak på FPPU-a

Den fleksible PPU-utdanningen tilrettelegger for at utdanningen kan tas samtidig med at studenten er i normal jobb. Det er halv fart i utdanninga. Studentene er på campus på normalt 3 samlinger i 4 semester. De ordner praksisplass selv, typisk i nærheten av eget bosted. ILU kompenserer skolen for kostnadene ved å ha student i praksis.

For kullet som startet i 2020 inkluderer studiet områdeemne LÆR1000 og ytterligere 22,5 studiepoeng pedagogikk. Dette tar studentene sammen med studenter på FPPU-y. Studentene på FPPU-a og FPPU-y har samlinger samtidig. I tillegg har studentene 15 studiepoeng fagdidaktikk i sitt undervisningsfag. Tilbudet i fagdidaktikk, og dermed hvilken fagbakgrunn som kvalifiserer for opptak til FPPU-a, framkommer av tabellen nedenfor. Studenter som kun har tilstrekkelig antall studiepoeng i ett undervisningsfag tar emnet «Klasserom og tilpasset opplæring med spesialpedagogisk arbeid» (Tilospes) i stedet for fagdidaktikk i fag 2.

Tabell 2.6. Undervisningsfag for studenter møtt på FPPU-a

	2018	2019	2020
Totalt FPPU-a	79	48	58
<i>Andel med ett undervisningsfag</i>	<i>63 %</i>	<i>87 %</i>	<i>84 %</i>
Fagdidaktikk			
Biologi	9	3	5
Fysikk	7	3	3
Kjemi	15	0	2
Matematikk	16	4	0
Geografi	12	1	2
Historie	28	5	3
Samfunnskunnskap	24	7	11
Engelsk	26	7	6
Norsk	15	2	0
Fremmedspråk	8	3	0
Idrett	13	11	15
Utøvende musikk	8	9	7
Drama og teater	-	-	5
Dans	-	-	5
Tilospes	42	33	42

Note: «-» indikerer at det ikke var tilbud og «0» indikerer at ingen studenter ble tatt opp.

Opptaksramma for FPPU-a har tradisjonelt vært 85 studenter. I 2019 ble det innført masterkrav for opptak for de fleste undervisningsfag. Det førte til at antall kvalifiserte søkere gikk betydelig ned. ILU har som følge av dette økt opptaket på FPPU-y fra 50 til 60 studenter. Dette har en ulempe ved at en uforholdsmessig stor andel av studentene på FPPU-y har bakgrunn innen fagområdet «Helse- og oppvekstfag», slik at sammensetningen av faglig bakgrunn for studentene på FPPU-y ikke samsvarer godt med behovet for fagkompetanse i de videregående skolene.

Til tross for redusert opptaksramme fra 85 til 75 studenter fra og med 2019, så har det ikke vært mulig å fylle studieplassene. Opptaket er på henholdsvis 64 % og 77 % av opptaksramma i 2019 og 2020. Det har ført til at mange fag har få studenter. I 2020 var det så få søkere innen matematikk, norsk og fremmedspråk at tilbudet ble avlyst. Det er flest søkere til samfunnskunnskap og idrett. Tabellen viser også at i 2019 og 2020 har over 80 % av studentene kun ett av undervisningsfagene som ILU tilbyr fagdidaktikk i. Noen av disse studentene er naturlige ettfagsstudenter (utøvende musikk, drama og teater), men andelen er likevel høy. Behovet i skolene er i større grad lærere som har undervisningskompetanse i flere fag.

Studentene på FPPU-a er i hovedsak bosatt i Trøndelag. Geografisk fordeling er presentert i figuren under. Informasjonen er hentet i november 2020 og gjelder derfor registrerte studenter på dette tidspunktet, samt studenter som har avsluttet studiet. Det er noe frafall, slik at summen av studenter er lavere for kullene som startet i 2018 og 2019 enn i tabellen over.

Tabell 2.7. Geografisk bakgrunn for studentene på FPPU

	Allmennfag			Yrkesfag		
	2018-20	2019-21	2020-22	2018-20	2019-21	2020-22
Trøndelag	39	23	38	28	21	37
Møre og Romsdal	10	5	7	11	10	9
Innlandet	3	2	4	0	4	4
Vestland og Rogaland	5	2	3	3	1	0
Agder, Vestfold og Telemark, Oslo, Viken og Østfold	6	3	1	1	1	4
Nordland og Troms og Finnmark	6	4	4	3	4	3
Totalt	59	39	57	44	41	57

Tabellen viser at 2/3 av studentene kommer fra Trøndelag, og kun om lag 20 % er ikke tilhørende i Midt-Norge. Det er ikke samlet informasjon om yrkesbakgrunn til studentene. Noen studenter tar studiet mens de er tilsatt som lærer for å kvalifisere til fast stilling, mens andre tar det for å gå inn i læreryrket. Det er heller ikke tilgjengelig relevant informasjon om hvor fleksibelt oppstartsår er for studentene. Det er en spørsmålsstilling om opptak annethvert år på FPPU-a vil gi større

studentopptak og mer robuste studentgrupper enn ved opptak hvert år. En slik ordning må i tilfelle være forutsigbar.

Ordinær PPU er campusbasert og er tilpasset studenter som nettopp har avsluttet en ordinær grad.

Tabell 2.8 viser uteksaminerte kandidater for PPU og FPPU i perioden 2017-2020. Tallene for 2020 er foreløpige fordi det fremdeles kan bli skrevet ut vitnemål. Kandidatmåltallet skiller ikke mellom de ulike tilbudene. Det ble økt i 2018 fra 198 til 222 i forbindelse med at det ble tildelt nye studieplasser i årene i forkant. NTNU har oppfylt kandidatmåltallene i 2017-2019, men ser ikke ut til å gjøre det i 2020 fordi opptaket på PPU var lavt i 2019. Uteksaminerte kandidater på FPPU i 2020 ble tatt opp i 2018, altså før masterkravet for opptak.

Tabell 2.8. Kandidater og kandidatmåltall for PPU

	2017	2018	2019	2020 (foreløpig)
Kandidater PPU	138	134	122	85
Kandidater PPU-a	51	57	68	50
Kandidater PPU-y	27	33	32	40
Totalt antall kandidater	216	224	222	195
Kandidatmåltall	198	222	222	222

2.8. Nærmere om studentopptak på MDID

Toårig master i fagdidaktikk (MDID) ble vedtatt av instituttstyret 04.04.2019 (ILU styresak 6/19). Vedtaksteksten inkluderte følgende formulering: «Alle studieretningene i Master i fagdidaktikk gjør opptak i 2020 og 2021». Ved ikke å gjøre endringer i MDID nå, og dermed samme opptak i 2021 som i 2020, følges denne beslutningen. En ny vurdering av dette nå kan bidra til redusert tillit til beslutninger som blir tatt av instituttet. Instituttstyrets vedtak om MDID (ILU 2/19 og ILU 6/19) innebærer at innretning på programmene skal vurderes etter opptaket høsten 2021 og at ILU skal strekke seg langt for å opprettholde studieretningene i kunstfag og yrkesfag.

3. Budsjettforslag 2021

Budsjettforslag ramme drift (RD) for ILU samlet inkluderer tre kostnadssteder. Det er

- Institutt for lærerutdanning, ordinær virksomhet (k-sted 678005)
- Matematikksenteret (k-sted 678030)
- Skrivesenteret (k-sted 678040)

Tabellen under viser forventet inngående balanse (IB), budsjettert resultat for 2021 og utgående balanse (UB) for hvert k-sted, og for ILU samlet (tallene for Matematikksenteret er foreløpige).

K-sted	678005	678030	678040	Samlet
IB	- 26 056 518	- 7 204 589	- 4 899 839	- 38 160 947
Resultat	5 919 196	676 558	562 857	7 158 610
UB	- 20 137 323	- 6 528 031	- 4 336 983	- 31 002 336

Budsjettforslaget har et samlet underskudd på 7,2 millioner kroner, derav 5,9 for ordinær virksomhet. Underskuddet er knyttet til tilsetninger for høstsemesteret for å gjennomføre femte året i MGLU og vil fortsette med helårseffekt i 2022.

3.1. Nærmere om bevilgningen

Samlet bevilgning til ILU er i hovedsak knyttet til ordinær virksomhet (k-sted 678005). For sentrene er det kun basisbevilgningen, og disse er forholdsvis små fordi sentrene i stor grad er basert på prosjektfinansiering. Total bevilgning for ILU i 2021 ser ut å bli 309,2 millioner kroner. Den fordeler seg på en basisbevilgning og to resultatbaserte komponenter til utdanning og forskning.

	Total bevilgning	Basisbev	Utdanningsinsentiv	Forskningsinsentiv	Vekst
2019	284 312 906	169 655 642	100 741 776	13 915 488	
2020	286 310 367	165 539 207	104 304 444	16 466 716	0,7 %
2021	309 167 000	181 381 000	111 663 000	16 123 000	8,0 %

Alle tall i tabellen for 2021 er i 2021-kroner. De øvrige tall er forutsetningsvis i hhv. 2019- og 2020-kroneverdi. Det er altså en samlet vekst (inkl. både realvekst og prisjustering) i bevilgningen fra 2020 på 22,9 millioner kroner, det vil si 8,0 %. Dette er knyttet til basisfinansiering av det femte året i MGLU og en stor økning i utdanningsinsentivene. Bevilgningen til sentrene inngår i basisbevilgningen i tabellen.

Følgende forhold har gitt endring i bevilgningen:

- Det er en øking i basisbevilgningen på 11,3 millioner kroner knyttet til det femte året i MGLU

- Det er en økning i basisbevilgningen på 1,3 millioner kroner knyttet til nye studieplasser i MGLU og lektorutdanning for trinn 8-13 tildelt våren 2020.
- Det er ABE-kutt i basisbevilgningen på 1,8 millioner kroner og ytterligere reduksjon i basisbevilgningen på 1,0 millioner kroner for å finansiere strategi og omstilling på NTNU-nivå.
- Veksten på utdanningsiden i 2019 gir en økt resultatbevilgning på 7,3 millioner kroner i 2021. Dette er først og fremst knyttet til vekst i studiepoengproduksjonen, men det var også vekst i kandidatproduksjonen. Forskningsaktiviteten gir en resultatbevilgning på 16,1 millioner kroner, som er om lag på samme nivå som i 2020. Det er økning i resultatene for doktorgrader, forskningsrådsprosjekter og publiseringspoeng, mens det er en nedgang i EU-prosjekter og annen eksterntfinansiert forskningsvirksomhet.

Nærmere om utdanningsinsentiver:

	Utdanningsinsentiv	Studiepoengbev	Kandidatbev	Utvekslingsbev
2019	100 741 776	90 839 736	9 599 664	302 376
2020	104 304 444	94 365 471	9 661 459	277 514
2021	111 663 000	100 847 000	10 554 000	262 000

Nærmere om forskningsinsentiver:

	Forskningsinsentiv	Doktorgradbev	NFR-bev	EU-bev	Annen BOA-bev	Publiseringsbev
2019	13 915 488	2 357 088	1 578 960	2 155 848	4 162 056	3 661 536
2020	16 466 716	2 770 783	1 277 477	2 798 501	6 073 656	3 546 299
2021	16 123 000	3 010 000	1 756 000	1 666 000	5 856 000	3 836 000

3.2. Avsetningsnivå og avsetningskrav

I budsjettokumentet til ILU for 2020 (ILU 17/19) ble det argumentert for at avsetninger på 7-9 % er fornuftig. NTNU har hatt et krav til fakultetene om at avsetningene ikke skal overstige 12 % av bevilgningene. Ved avsetninger på 7-9 % er det da en buffer i begge retninger til å håndtere uforutsette hendelser.

Ifølge prognosen går ILU samlet inn i 2021 med en avsetning på 38,2 millioner kroner, som er 12,4 % av bevilgningen. Inngående balanse er på 8,9 % for ordinær virksomhet, 76,7 % for Matematikksenteret og 62,4 % for Skrivesenteret.

I statsbudsjettet for 2021 varsler regjeringen at den fra 2022 vil akseptere avsetninger kun på inntil 5 % av bevilgningen for institusjonene i høyere utdanning. NTNU har varslet at det må påregnes at avsetningskravene til fakultetene vil endres tilsvarende. Hvis det skal godtas avsetninger på mer enn 5 %, så må det foreligge en klar plan for bruken av midlene.

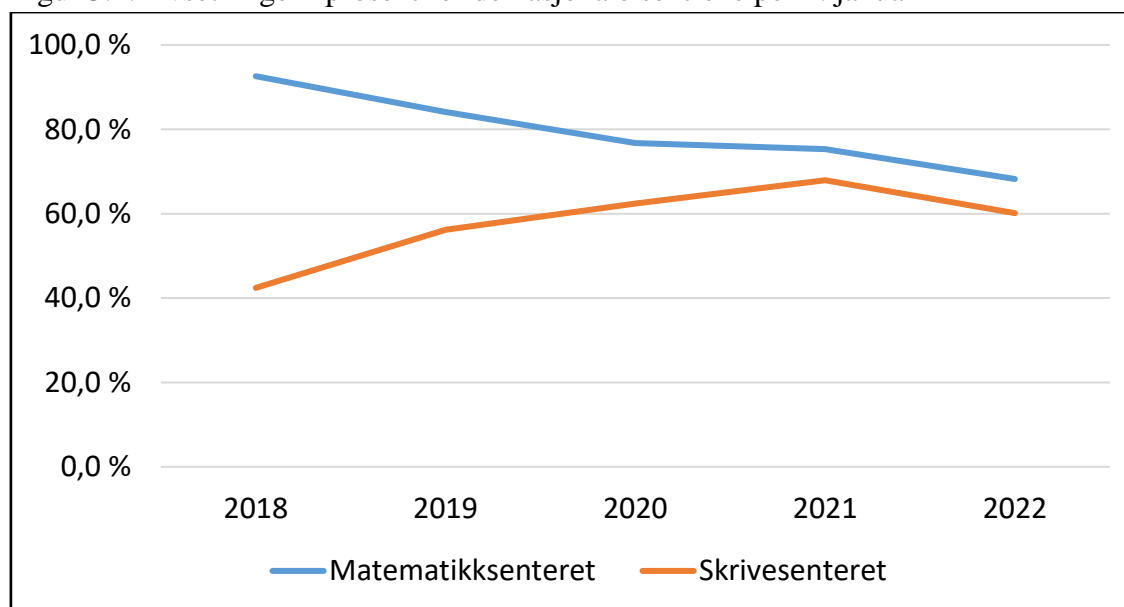
For ordinær virksomhet foreslår dette budsjettframlegget et underskudd på 5,9 millioner kroner. Det impliserer at avsetningene reduseres fra 8,9 % til 6,9 %. Underskuddet er knyttet til andre halvår av det nye femte året i MGLU. Dette er altså kun en halvårseffekt, slik at underskuddet i 2022 vil bli dobbelt så stort uten ytterligere tilpasninger. Det betyr en plan om at avsetningene blir på ca. 2,9 % ved utgangen av 2022. Planen er altså å bruke avsetningene tilgjengelig nå til å endre studietilbudet over en periode på 2-3 år slik at kostnadsnivået blir i tråd med bevilgningene.

De nasjonale sentrene står overfor samme krav om avsetningsnivå. De har imidlertid en mye mer usikker økonomi fordi de opererer i et oppdragsmarked. Bevilgningene deres utgjør kun om lag 40 % av totale inntekter for Matematikksenteret og 50 % for Skrivesenteret. NTNUs krav forhindrer dem i å ha egenkapital av noe betydning. Det er en betydelig ulempe i forhold til selvstendige forskningsinstitutt og andre stiftelser.

Risikoen knyttet til inntektsbortfall blir lagt på ILU. Instituttleder er av den oppfatning at dette ikke er akseptabelt og argumenterer overfor NTNU for at sentrene må få anledning til å ha betydelig større avsetninger enn 5 %. Hvis sentrene blir stilt overfor avsetningskrav på 5 % er det et spørsmål om ILU ønsker å ta på seg den risikoen som dette medfører. Den faglige gevinsten ved at sentrene er på ILU må avveies mot den risikoen ILU tar for at ordinær virksomhet må reduseres i en situasjon med inntektsreduksjon på sentrene. Når sentrene ikke har egen buffer må instituttet forventes å bidra i en slik situasjon, som konsekvens av at instituttet har ansvar og risiko på nivået over sentrene.

Når sentrene ble overført til ILU per 01.01.2018 ble det lagt et krav fra NTNU om at avsetningene skulle reduseres til 12 % av bevilgningen gradvis over en treårsperiode. Dette kravet er gjentatt i de årlige budsjettbehandlinger og i den årlige styringsdialogen mellom instituttleder og sentrene. Figuren under viser utvikling i inngående avsetninger for sentrene, inkludert avsetningene i budsjettet for 2021, som blir inngående avsetning i 2022.

Figur 3.1. Avsetninger i prosent for de nasjonale sentrene per 1. januar

Ved overtakelsen hadde sentrene egenkapital på henholdsvis 93 % og 42 %. Disse skulle altså ned til 12 % innen 2021. Prognosen for Matematikksenteret er at senteret vil gå inn i 2021 med avsetninger på 68,2 %, som er 5,4 millioner kroner større enn avsetningskravet. Prognosen for Skrivesenteret er avsetninger ved inngangen til 2021 på 62,4 %, som 4,0 millioner kroner for mye.

3.3. Budsjett for K-sted 678005, Institutt for lærerutdanning, ordinær virksomhet

Budsjett 2021				
678005	Budsjett 2020	Prognose 2020	Forslag til budsjett 2021 u/tilsettelser	Forslag til budsjett 2021 m/tilsettelser
<i>IB</i>	- 35 050 246	- 35 050 246	- 26 056 518	- 26 056 518
Sum bevilgning	- 269 529 725	- 269 529 725	- 292 386 725	- 292 386 725
Mellomfinansiering/forskuttet resultatbevilgning	-	-	-	- 8 866 460
Omfordelt bevilgning	1 770 000	501 000	861 000	861 000
Overføring fra BOA (inkl. BOA EVU)	- 50 290 000	- 50 290 000	- 55 155 558	- 55 155 558
Overføring fra EVU (studentbetaling)	- 4 050 000	- 11 315 200	- 10 498 080	- 10 498 080
Andre eksterne og interne inntekter	- 7 457 000	- 8 460 000	- 7 702 500	- 7 702 500
Sum inntekter	- 329 556 725	- 340 095 925	- 364 881 863	- 373 748 323
Investeringer	1 300 000	1 500 000	1 025 000	2 280 625
Sum lønnskostnader	260 108 862	251 685 275	259 521 474	282 122 724
Sum driftskostnader	55 800 000	56 210 000	54 874 784	55 276 584
Internhusleie	21 561 226	23 185 140	24 255 920	25 988 119
Egenfinansiering BOA-prosjekter (inkl. avslutning)	7 725 000	12 509 238	10 514 466	10 514 466
Egenfinansiering EVU (lønn, indir. på egne ansatte)	50 000	4 000 000	3 485 000	3 485 000
Sum kostnader	346 545 088	349 089 653	353 676 644	379 667 518
Resultat	16 988 363	8 993 728	- 11 205 218	5 919 196
<i>UB</i>	- 18 061 883	- 26 056 518	- 37 261 737	- 20 137 323

Kolonnen «Budsjett 2020» viser opprinnelig budsjett for ordinær virksomhet og kolonnen «Prognose 2020» viser prognose utarbeidet 19. november. Den neste kolonnen viser situasjonen i 2021 hvis det ikke gjøres noen tilsetninger. Den siste kolonnen, «Forslag til budsjett 2021», viser forslaget til budsjett for ordinær virksomhet. Forskjellen mellom de to siste kolonnene er altså kun knyttet til kostnader ved nyttilsetninger fra sommeren 2021.

Prognosen for 2020 er nå betydelig mer kvalitetssikret enn prognosen per 31.08 som ble levert i forbindelse med rapportering etter 2. tertial og presentert i styremøtet 15. oktober (ILU 14/20). I forhold til den forrige prognosen er det spesielt to endringer. For det første så er anslaget på lønnskostnader om lag 7 millioner kroner lavere. Det skyldes både at lønnsoppgjøret i høst impliserte en gjennomsnittlig lønnsvekst på kun 0,5 %. Denne lavere lønnskostnaden blir med i 2021 og ligger til grunn for budsjettet. For det andre ser det nå ut til å bli bedre økonomi i EVU-prosjekter. Dette er studietilbud med studentbetaling, og der prosjektene inkluderer lønn for fast tilsatte og en type egen generert inntekt for dette. Mens overskuddet i prosjektregnskapene var forventet å bli 4 millioner kroner i budsjettet og i prognosen etter 2. tertial (overføring trukket fra egenandel), er prognosen nå et overskudd på 7,3 millioner kroner, altså en forbedring på 3,3 millioner kroner. Prognosen for resultat er forbedret fra et underskudd på 19,1 til 9,0 millioner kroner. Dette betyr at instituttet er bedre rustet til oppstarten av høstsemesteret 2021 enn lagt til grunn tidligere.

BOA-økonomien er i stor grad ajourført for 2020, og ser ut til å treffe opprinnelig budsjett godt.

I budsjettet for 2021 benyttes forventet lønnsvekst på 2,5 %, slik det er bestemt fra NTNU. Det er inkludert en reduksjon i driftskostnaden på 3 millioner kroner slik det framkommer i kapittel 2.6. For BOA-økonomien er det inkludert økt omfang i videreutdanning fra høsten 2021 i engelsk, norsk og begynneropplæring.

Uten nye tilsetninger vil dette implisere et overskudd på 12,5 millioner kroner, som framkommer i den tredje kolonnen i tabellen over. I den siste kolonnen er det lagt til 49 stillinger med halvårs lønnseffekt. Med disse tilsettingene følger økte investeringer (infrastruktur, møbler, husleie, reiser, m.m.), som vises ved differansen i de ulike kostnadskomponentene mellom de to siste kolonnene.

Disse 49 stillingene skal dekke avganger på 8 personer fra juli 2020 til juli 2021 (3 oppsigelser og 5 pensjoner) og om lag 5 stillinger knyttet til nye videreutdanningstilbud fra høsten 2021. Det er altså om lag 35 stillinger til det femte året i MGLU, inkludert administrative stillinger. Det er om lag 17 stillinger færre enn beregnet behov, som tilsvarer om lag innsparingsbehovet i kapittel 2.4.

Disse stillingene vil bli tilsatt i tråd med Strategisk personalplan (SPP) 2020 (ILU 7/20). I SPP 2020 er det et spenn på tilsetninger i vitenskapelige stillinger fra 27 til 56. I tillegg kommer administrative stillinger. Innsparinger i tråd med forslaget i kapittel 2.4 vil påvirke prioriteringen mellom fag og fagseksjoner i tilsettingene i forhold til SPP 2020.

De ulike postene i budsjettet kommenteres under.

Inntekter

Bevilgning er i henhold til fakultetets videreformidlingsmodell (VFM) og er samme beløp som ble lagt til grunn i ILUs langtidbudsjett tidligere i høst. Under posten omfordelt bevilgning, inngår et fratrekk for overføring til Institutt for datateknologi og informatikk i henhold til samarbeidsavtale om utdanningen i arkiv- og samlingsforvaltning.

Når det gjelder bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA), budsjetteres det med overføringer på totalt 55,2 millioner kroner. Det er tatt utgangspunkt i eksterntfinansierte prosjekter ILU har pr i dag og forventet realvekst i aktiviteten på 7 %. Dette er i stor grad videreutdanning direktefinansiert fra Utdanningsdirektoratet.

Under posten med andre eksterne og interne inntekter er det inkludert en forventet tildeling på 6 millioner til utvikling og drift av partnerskap, som i 2019 og 2020. I tillegg er det budsjettert med diverse forventede salgsinntekter som tidligere.

Det er lagt til grunn mellomfinansiering av MGLU i tråd med beregningene i kapittel 2.2. Dette er ikke avklart med NTNU og er usikkert. Fordi det er halvårseffekt på mellomfinansiering og lønnskostnader for nytilsatte, utgjør dette om lag 17 tilsetninger.

Kostnader

Lønnskostnader til faste og midlertidige stillinger er beregnet med utgangspunkt i instituttets bemanningsplan og planlagte nytilsetninger i henhold til strategisk personplan for 2019 (SPP 2019), vedtatt i instituttstyret 26.9.2019 (ILU sak 14/19). Dette er 2 nytilsetninger fra SPP 2019 som enda ikke har startet. Lønnskostnader på 49 stillinger ut over bemanningsplanen, men i tråd med SPP 2020, framkommer som forskjellen mellom de to siste kolonnene.

Lønnskostnader for midlertidige stillinger må sees i sammenheng med lønnskostnader for faste ansatte og refusjoner. Ved sykdom eller oppsigelser kan det bli behov for vikarer, men da reduseres en annen kostnadskategori.

Lønnskostnader, nærmere spesifisert	Budsjett 2020	Prognose 2020	Forslag til budsjett 2021 u/tilsettelser	Forslag til budsjett 2021 m/tilsettelser
Lønn faste ansatte	237 176 175	230 404 738	241 000 000	263 601 250
Lønn midlertidig ansatte/vikarer	20 537 809	19 130 688	16 500 000	16 500 000
Lønn timelønn, studentass., eksamensvakter	1 049 850	1 349 850	1 383 596	1 383 596
Lønn gjesteforelesere, praksislærere, sensur mv	12 567 320	12 567 320	12 881 503	12 881 503
Lønn refusjoner	- 6 800 000	- 8 000 000	- 8 200 000	- 8 200 000
Lønn omposteringer	- 5 145 000	- 4 445 000	- 4 556 125	- 4 556 125
Lønn overtid, faste/midlertidige ansatte	500 000	700 000	512 500	512 500
Lønn andre personalkostnader	222 708	22 321	-	-
Sum lønnskostnader	260 108 862	251 685 275	259 521 474	282 122 724

Budsjettet for praksisstudier er på 52,3 millioner kroner, en økning på 3,3 millioner kroner.

Utgangspunktet er budsjettet for 2020, justert for lønnsvekst, og fratrukket en kostnadsbesparelse på om lag 1 millioner kroner. Praksiskostnader på 3,3 millioner kroner for det femte året i MGLU er inkludert og bidrar til økningen i totale kostnader til tross for besparelsen. Bidrag fra egne tilsatte er ikke inkludert i dette beløpet. Tabellen under viser praksiskostnadene fordelt på kostnadsart og inkluderer både lønnskostnader og driftskostnader.

Praksiskostnader	Budsjett 2020	Prognose 2020	Forslag til budsjett 2021 u/tilsettelser	Forslag til budsjett 2021 m/tilsettelser
Lønn praksislærere	9 270 000	9 270 000	9 900 000	9 900 000
Eksterne tjenester praksisweb	300 000	300 000	320 000	320 000
Praksislærere, refusjonskrav	35 000 000	35 000 000	37 300 000	37 300 000
Servering, kursavgift mv	400 000	400 000	425 000	425 000
Reisekostnad mv	900 000	900 000	960 000	960 000
Reisekostnad studenter	3 000 000	3 000 000	3 200 000	3 200 000
Interne tjenester praksisweb/timeplanlegger	200 000	200 000	241 750	241 750
Sum praksiskostnader	49 070 000	49 070 000	52 346 750	52 346 750

Tabellen under spesifiserer driftskostnadene. Her inngår blant annet noen av utgiftene til praksisstudiene og fagseksjonene.

Driftskostnader, nærmere spesifisert	Budsjett 2020	Prognose 2020	Forslag til budsjett 2021 u/tilsettelser	Forslag til budsjett 2021 m/tilsettelser
Driftskostnader	10 400 000	10 350 000	8 507 500	8 708 400
Refusjonskrav fra kommuner/praksissted for praksisopplæring	35 400 000	40 360 000	39 704 784	39 704 784
Reisekostnader	10 000 000	5 500 000	6 662 500	6 863 400
Sum driftskostnader	55 800 000	56 210 000	54 874 784	55 276 584

I «andre driftskostnader» er det avsetninger til leie av skrivere/kopimaskiner, undervisningsmateriell/-utstyr, pensumlitteratur, inventar og møtekostnader. Her inngår også kostnader til annonsering og markedtiltak.

Driftskostnader er foreslått redusert med 2,15 MNOK sammenliknet med 2020 når tilsettinger ikke er hensyntatt. Forklaringen er reduserte kostnader til møtevirksomhet, servering, innkjøp av campusrelatert materiell og diverse andre kostnader. En del av dette er praksisrelaterte kostnader. Reisekostnader er foreslått økt med 1,15 MNOK sammenliknet med 2020 når tilsettinger ikke er hensyntatt. Dette innebærer imidlertid en reduksjon på 3,35 MNOK sammenliknet med budsjett for 2020. Forklaringen på forslaget for 2021 er forventet redusert reiseaktivitet som effekt av covid-19, og redusert reiseaktivitet knyttet til praksisaktivitet.

Husleie utgjør 23,2 millioner kroner i 2020 og er en betydelig utgift. Det er et internhusleiesystem på NTNU slik at størrelsen på husleien fastlegges på NTNU-nivå. Samtidig inngår såkalt internhusleie i bevilgningen. Mens husleien øker ved leie av mer areal, så er internhusleiebevilgningen fastsatt basert på historiske forhold. Instituttet må betale av egen økonomi ved økt arealbruk.

ILU har ment det ble gjort en feil ved beregningene av husleiebevilgningen i forbindelse med at instituttet flyttet ut av Rotvoll og inn på Kalvskinnet. Mens instituttet i 2019 budsjetterte med det instituttet mente var riktig nivå, ble det i 2020 budsjettert med det som NTNU har hevdet er riktig nivå. Uenigheten er på om lag 4 millioner kroner.

Det har vært krevende å få til dialog med Eiendomsavdelinga på NTNU om denne saken. Slik instituttleder forstår saken nå, så er husleiebevilgningen til ILU blitt fastsatt fra 01.01.2018 basert på en prinsippbeslutning i Økonomi- og eiendomsavdelingen høsten 2017. Denne prinsippbeslutningen har også vært ukjent for fakultetet. Innholdet i denne prinsippbeslutningen er at de gamle høgskolemiljøene som skiftet arealer 01.01.2018 ikke skulle bli berørt økonomisk. For ILU er implikasjonen at instituttet flyttet inn i betydelig mindre arealer, og ble trukket tilsvarende i husleiebevilgning. I ettertid er det enighet om at arealene var for små, og ble derfor økt noe, uten at det ble kompensert i husleiebevilgningen. Samtidig flyttet NTNU-miljøer i Gjøvik og Ålesund inn i nye lokaler. Slik instituttleder forstår saken flyttet disse miljøene inn i større lokaler. ILU har dermed blitt tvunget til å medfinansiere at miljøene i Gjøvik og Ålesund fikk større arealer uten kostnad for dem. Frem til nå har ikke ILU mottatt dokumentasjon på disse forholdene.

Eiendomsavdelingen har høsten 2020 besluttet at kroppsøvingsarealet («gymsalen») skal overføres fra ILU til NTNU sentralt. Det betyr redusert husleie på om lag 700 000 kroner for ILU og er årsaken til nedgangen i internhusleie i budsjettet i kolonnen uten tilsettinger. Implikasjonen av denne endringen er at det er NTNU som leier ut kroppsøvingsarealet utenom ordinært undervisningstidsrom. Det er ikke klart nå hvordan rommet er tenkt disponert når det ikke er undervisning.

Det foreslås budsjettavsetning til nestledere, fagseksjonsledere og kontorsjef. Disse midlene skal i all hovedsak brukes til strategiske prioriteringer og stimulering av faglig aktivitet i tråd med

handlingsplaner for 2020-2021. Som følge av budsjettsituasjonen reduseres alle disse pottene med 10 % i 2021. Det er en mangelfull prognose for 2020 for bruk av disse midlene. Koronasituasjonen har ført til at mye planlagt aktivitet, for eksempel konferansedeltakelse, ikke er gjennomført. Ubrukte midler i fagseksjonene overføres til 2021.

Ordningen med annuum og insentivmidler videreføres uforandret, og velferdsmidler videreføres på samme nivå som tidligere. Budsjettet til studentrekruttering halveres. Det er produsert mye informasjonsmateriell i 2020 som kan gjenbrukes. Budsjettet for 2020 økte med 50 % (fra 0,34 til 0,50 millioner kroner), og denne økningen er i stor grad benyttet til å produsere informasjonsmateriell. Det tas sikte på å opprettholde ordninger med studentambassadører, som driver rekrutteringsarbeid for de 5-årige studiene for trinn 1-7, 5-10 og 8-13. Det vil utgjøre det aller meste av rekrutteringsbudsjettet i 2021. I tillegg til instituttets rekrutteringsbudsjett foreslår fakultetet å videreføre 0,1 millioner kroner til rekruttering til yrkesfaglærerutdanningen. Rekrutteringsarbeid av tilsatte på instituttet kommer i tillegg til denne budsjettposten, og det er ikke planlagt redusert.

	Budsjett 2020	Prognose 2020	Forslag budsjett 2021
Fagseksjonene	3 000 000,00	2 500 000,00	2 700 000,00
Nestleder EVU	150 000,00	150 000,00	135 000,00
Nestleder grunnutdanning	1 000 000,00	1 000 000,00	900 000,00
Nestleder forskning	1 500 000,00	1 500 000,00	1 350 000,00
Kontorsjef	200 000,00	200 000,00	180 000,00
Handlingsplaner/Instituttelder	500 000,00	500 000,00	-
Annuum/insentivmidler	1 800 000,00	900 000,00	1 800 000,00
Rekruttering/markedsføring	500 000,00	500 000,00	250 000,00
Velferdsmidler	100 000,00	100 000,00	100 000,00
Sum	8 750 000,00	7 350 000,00	7 415 000,00

Egne budsjetter som spesifisert i tabellen over, ble innført i 2018. Prognose for 2020 viser at forbruk er mindre enn budsjett, i hovedsak på grunn av betydelig redusert reisevirksomhet.

Investeringer	Budsjett 2020	Prognose 2020	Forslag til budsjett 2021 u/tilsettelser	Forslag til budsjett 2021 m/tilsettelser
Investeringer	1 300 000	1 500 000	1 025 000	2 280 625

Investeringskostnader er foreslått redusert sammenliknet med 2020 når tilsetninger ikke er hensyntatt. Forklaringen er at ILU har foretatt flere PC-utskiftninger, og vi ser ikke behov for utskifting av PC-er i samme omfang i 2021. Kjøp av PC-utstyr utgjør den største delen av investeringsbudsjettet. Det er nødvendig for nytilsetninger, og det er også budsjett med møbleringsbehov.

Det er budsjettert med egenfinansiering av BOA i henhold til planlagte og forventede prosjekter.

Øvrige poster videreføres på om lag samme nivå som 2020, som betyr at samme aktivitetsnivå legges til grunn.

Resultat

Det fremlagte budsjettet viser et underskudd på driften for 2021 på 5,7 millioner kroner. Dette er en halvårseffekt knyttet til underfinansiering av MGLU. Det må forventes at dette videreføres også i 2022 fordi det vil ta tid å endre studiemodellen slik at kostnadene blir lavere.

Avsetninger

Det var en egenkapital på 35 millioner kroner pr 1.1.2020 (Inngående balanse IB 2020). Prognose for regnskap for 2020 viser at det kan bli et negativt resultat på 9 millioner kroner og da vil avsetningene reduseres til 26 millioner kroner (UB 2020). Med budsjettert underskudd på 5,7 millioner kroner blir UB 2021 på 20,3 millioner kroner.

Finansiering av handlingsplaner

Handlingsplanene i sak ILU 18/20 skal i all hovedsak gjennomføres av aktiviteten i ordinære stillinger. Budsjettpostene til nestlederne blir benyttet til å støtte opp under dette arbeidet. For handlingsplanene for internasjonalisering og innovasjon i skoler og lærerutdanning, så er de nye stillingene internasjonaliseringsleder og innovasjonsleder fra 2019 viktige. I universitetsskole-samarbeidet pågår flere forsknings- og utviklingsprosjekter. EVU-aktiviteten skal være eksternt finansiert og ligger i budsjettet under netto BOA-overføringer.

Strategiske midler ligger i budsjettene til fagseksjonslederne og nestlederne.

Budsjettet til nestleder grunnutdanning skal blant annet benyttes til interne midler til utviklingsarbeid innen studiekvalitet, kostnader ved karrieredag og faglig-sosiale arrangement. Budsjettene til nestleder forskning skal blant annet benyttes til å stimulere aktivitet knyttet til forskningsgruppene.

Fagseksjonslederne har ansvar for faglig utvikling i sine fagseksjoner. Den faglige utviklingen vil være knyttet til virkemidlene i handlingsplanene, og budsjettene til fagseksjonslederne vil bli benyttet til å bygge opp under disse.

2.3. De nasjonale sentrene

I forbindelse med det første budsjettarbeidet etter at senterne ble en del av ILU ble det gjort beregninger på hvilke kostnader som ville påløpe ordinær virksomhet. Det gjelder husleie og en del

administrative tjenester. Kostnadene ved dette ble fratrukket bevilgningen til sentrene. Det betyr at bevilgning oppgitt i budsjettet er et nettobeløp der noen kostnader er trukket fra. Det arbeides med å få budsjettet, og regnskapet, over på en bruttoform. Da vil økonomioversikten vise det økonomiske samkvetmet mellom ordinær virksomhet på ILU og sentrene. Det blir også enklere å få på plass økonomiske konsekvenser ved endringer i samkvetmet, for eksempel at sentrene endrer bruken av areal. I budsjettet som presenteres nå brukes gammel mal, der for eksempel husleie er fratrukket bevilgningen og ikke framkommer som en egen kostnad.

2.3.1. K-sted 678030, Matematikksenteret

Budsjett 2021			
678030	Budsjett 2020	Prognose 2020	Forslag til budsjett 2021
<i>IB</i>	- 7 341 338	- 7 341 338	- 7 204 589
Sum bevilgning	- 9 567 350	- 9 567 350	- 9 567 350
Mellomfinansiering/forskuttet resultatbevilgning	-	-	-
Omfordelt bevilgning	-	-	-
Overføring fra BOA	- 11 600 000	- 10 772 075	- 12 505 000
Overføring fra EVU	-	-	-
Andre eksterne og interne inntekter	- 3 200 000	- 2 071 100	- 2 511 250
Sum inntekter	- 24 367 350	- 22 410 525	- 24 583 600
Investeringer	200 000	220 000	210 125
Sum lønnskostnader	22 345 450	19 391 324	20 321 437
Sum driftskostnader	5 680 000	2 485 311	4 266 691
Internhusleie	-	-	-
Egenfinansiering BOA-prosjekter	-	450 639	461 905
Egenfinansiering EVU	-	-	-
Sum kostnader	28 225 450	22 547 274	25 260 158
Resultat	3 858 100	136 749	676 558
<i>UB</i>	- 3 483 238	- 7 204 589	- 6 528 031

Prognosen for 2020

Resultatet for 2020 ser ut til å bli betydelig bedre enn forventet. Mens det var budsjettert med underskudd på 3,9 millioner kroner, ble underskuddet kun på 0,1 millioner kroner. Dette skyldes at koronasituasjonen har medført betydelig redusert reise- og konferanseaktivitet. Mange av senteres oppdrag gjennomføres i berørte skoler og kommuner Driftskostnadene ser ut til blir 3,2 millioner kroner lavere enn budsjettert. Det er også lavere lønnskostnader, men de samsvarer med reduksjonen i inntektene.

Inntekter

Det er lagt inn bevilgning i henhold til overføringen fra Kunnskapsdepartementet (videreformidlet via NTNUs videreformidlingsmodell). Under overføringer fra BOA er det tatt utgangspunkt i eksternfinansierte prosjekter senteret har pr i dag. I tillegg er det beregnet forventet omfang på nye prosjekter i 2021. Når det gjelder andre eksterne og interne inntekter, viser prognosen at det ble budsjettert for høyt i 2020. Budsjettet for 2021 er derfor lavere enn budsjettet for 2020, men det er forventet vekst i kursvirksomhet i forhold til 2020.

Kostnader

Lønnskostnader til faste og midlertidige stillinger er beregnet med utgangspunkt i bemanningsplanen og det er lagt inn nyttilsetninger i henhold til revidert strategisk personplan (SPP 2020). Investeringer og drift er budsjettert i henhold til forventet aktivitet i 2021, og det er budsjettert med egenfinansiering av BOA i henhold til overslag fra prosjektøkonom.

Resultat

Det fremlagte budsjettet har et underskudd på driften for 2021 på 0,7 millioner kroner. Det betyr at det bør være god bemanning i forhold til oppgaver. Underskuddet er imidlertid ikke tilstrekkelig til en betydningsfull nedbygging av avsetningene. Det vil være ressurser til fortsatt kompetanseheving etter opplegget som har pågått siden 2019, og det kan også gi rom for bidrag inn i undervisningsaktiviteten på instituttet.

Avsetninger

Matematikkenteret har positiv egenkapital på 8 millioner kroner som IB 2019. Prognosen for 2019 tyder på at driften går med 1,2 millioner kroner i overskudd. Det betyr at IB 2020 forventes å bli på 6,8 millioner kroner. Det er høyt sett i forhold til bevilgningen. Det budsjetterte underskuddet i 2020 betyr at budsjettert UB 2020 ender på 3,6 millioner kroner i positiv egenkapital.

2.3.2 K-sted 678040, Skrivesenteret

Budsjett 2021			
678040	Budsjett 2020	Prognose 2020	Forslag til budsjett 2021
<i>IB</i>	- 4 500 214	- 4 500 214	- 4 899 839
Sum bevilgning	- 7 212 925	- 7 212 925	- 7 212 925
Mellomfinansiering/forskuttet resultatbevilgning	-	-	-
Omfordelt bevilgning	-	-	-
Overføring fra BOA	- 6 983 228	- 10 228 298	- 10 865 000
Overføring fra EVU	-	-	-
Andre eksterne og interne inntekter	- 900 000	- 298 900	- 179 375
Sum inntekter	- 15 096 153	- 17 740 123	- 18 257 300
Investeringer	200 000	200 000	133 250
Sum lønnskostnader	12 936 947	13 437 950	15 724 657
Sum driftskostnader	2 170 000	1 200 000	1 117 250
Internhusleie	-	-	-
Egenfinansiering BOA-prosjekter	1 183 228	2 502 548	1 845 000
Egenfinansiering EVU	-	-	-
Sum kostnader	16 490 175	17 340 498	18 820 157
Resultat	1 394 022	- 399 625	562 857
<i>UB</i>	- 3 106 192	- 4 899 839	- 4 336 983

Inntekter

Det har vært en betydelig vekst i oppdrag i 2020. Kostnadssiden øker ikke like raskt, noe som har ført til at resultatet ser ut til å bli om lag 1,8 millioner bedre enn planlagt. Det blir derfor ikke en nedbygging av avsetningene som planlagt.

Det er lagt inn bevilgning i henhold til overføringen fra Kunnskapsdepartementet (videreformidlet via NTNUs videreformidlingsmodell). Under overføringer fra BOA er det tatt utgangspunkt i eksternfinansierte prosjekter senteret har pr i dag og det er laget et estimat på forventete nye prosjekter i 2021. Det er forventet en reduksjon i øvrige salgsinntekter (i dette tilfellet, salg av kurs), da senteret primært benytter sin kapasitet på BOA-oppdrag.

Kostnader

Lønnskostnader til faste og midlertidige stillinger er beregnet med utgangspunkt i bemanningsplanen og det er lagt inn en ny stilling i henhold til revidert strategisk personplan (SPP 2020). I 2020 har senteret tilsatt 3 personer pga. økt mengde av eksternfinansierte oppdrag (BOA). Lønnskostnader for disse får helårseffekt i 2021, samt at en ny stilling knyttet til vekst i BOA tilsettes i januar 2021. Investeringer og drift er budsjettet i henhold til forventet aktivitet i 2021 (korrigert for diverse covid-19 effekter), og det er budsjettet med egenfinansiering av BOA i henhold til overslag fra prosjektøkonom.

Resultat

Det fremlagte budsjettet viser et underskudd på driften for 2021 på 0,6 millioner kroner. Det impliserer at det vil være god kapasitet til innsats på å få nye prosjekter, og det gir også rom for bidrag inn i undervisningsaktiviteten på instituttet.

Avsetninger / Inngående balanse (IB)

Skrivesenteret har positiv egenkapital på 4,5 millioner kroner som IB 2020. Prognosen for 2020 er at regnskapet blir på 0,4 millioner kroner i overskudd, dvs. at IB 2021 blir på 4,9 millioner kroner og at budsjettet UB 2021 er på 4,3 millioner kroner i positiv egenkapital. Sett i forhold til bevilgning er dette et stort beløp.

Instituttstyret ILU

Sak ILU V20/20

Medvirknings- og medbestemmelsesordninger på ILU. Mandat og sammensetning av senterråd ved Matematikksenteret og Skrivesenteret

Hensikt: Instituttstyret følger opp sak ILU 9/20 fra styremøte den 18.6.2020. Punkt 5 i vedtaket gjelder vurdering av etablering av senterråd eller senterstyrer ved de nasjonale sentrene.

Forslag til vedtak:

Forslaget bruker samme tallbenevnelser som i sak ILU 9/20.

«2. De nasjonale sentrene

Kulepunktet «være innstillende myndighet ved tilsetting av medarbeidere på senteret» som er en av punktene under «senterleders viktigste oppgaver» innebærer

- a) at utlysninger skal godkjennes av instituttleder*
- b) at instituttleder ikke er involvert i faglige vurderinger deretter.*

Senterleder innstiller søkere direkte til leder av Ansettelsesutvalget (Dekan) for forsknings- og undervisningsstillinger og til Ansettelsesrådet (Dekan) for teknisk-administrative stillinger. Dekan forventes å gjøre vanlige vurderinger av om saksframstillingen er tilstrekkelig til å fremmes for Ansettelsesutvalget-/rådet. Instituttleder forutsetter å bli informert av senterlederne på vanlig måte hvis betingelser for sentrene endres eller om forhold i tilsettingssaker kan ha betydning for resten av instituttet.

Formuleringene i a) og b) tas inn i arbeidsbeskrivelser for senterledere.

5. Senterråd eller senterstyrer ved sentrene

Instituttstyret vedtar mandat og sammensetning av senterråd ved Matematikksenteret og Skrivesenteret med de endringer som framkom i møtet.»

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim Norway	postmottak@su.ntnu.no www.ntnu.no/ilu	Sverres gate 12	+47 73590400	Anita I. Brækken anita.brakken@ntnu.no Tlf: 73559396

Adresser korrespondanse til saksbehandlende enhet. Husk å oppgi referanse.

Bakgrunn

Det ble i styremøtet ved ILU i juni 2019 fremmet en sak om medvirkning og medbestemmelse ved ILU. Saken ble drøftet i styremøtet den 28.11.2019 (ILU 18/19). Formålet med saken var på det tidspunkt å ha en gjennomgang av de formelle og uformelle medvirknings- og medbestemmelsesordningene ved NTNU, SU-fakultetet og ILU, og deretter ha en diskusjon i styret om mulige endringer i lys av dette.

På bakgrunn av diskusjonen ble det i sak ILU 9/20 i styremøtet den 18.6.2020 lagt fram og foreslått som styrevedtak; 5 ulike punkter som omhandler medvirkning og medbestemmelsesordninger ved ILU. Det er disse fem vedtakspunktene som dette saksnotatet nå følger opp.

Punkt 1 – fagseksjonene

Dekan ved SU-fakultetet har ikke innsigelser til instituttstyrets vedtak om fagseksjonsledernes oppgaver.

Punkt 2 – de nasjonale sentrene

Dekan har ikke innsigelser til instituttstyrets vedtak om senterledernes oppgaver, med unntak av å stille spørsmål ved hva det innebærer at senterleder er innstillende myndighet ved tilsetting av medarbeidere på senteret. For instituttleder innebærer dette at utlysninger skal godkjennes av instituttleder, men at instituttleder ikke er involvert i faglige vurderinger deretter. Senterleder innstiller søkere direkte til leder av Ansettelsesutvalget (Dekan) for forsknings- og undervisningsstillinger og til Ansettelsesrådet (Dekan) for teknisk-administrative stillinger. Dekan forventes å gjøre vanlige vurderinger av om saksframstillingen er tilstrekkelig til å fremmes for Ansettelsesutvalget/-rådet. Instituttleder forutsetter å bli informert av senterlederne på vanlig måte hvis betingelser for sentrene endres eller om forhold i tilsettingssaker kan ha betydning for resten av instituttet.

Instituttleder foreslår at denne formuleringen vedtas, og at den tas inn i arbeidsbeskrivelser for senterledere.

Punkt 3 – Nestledere

Arbeidsbeskrivelser er under utarbeidelse. Som vedtaket i ILU 9/20 beskriver, er det instituttleder som engasjerer nestledere og fastsetter oppgaver og myndighet.

Punkt 4 – LOSAM på instituttet

I dette punktet ber instituttstyret instituttleder om å utrede nærmere muligheter og behov for å opprette et institutt-LOSAM.

Det er ikke igangsatt arbeid med å vurdere lokalt LOSAM på ILU. Det har av flere årsaker ikke vært kapasitet til å gjøre dette. Parallelt med denne saken har NTNU på virksomhetsnivå, på bakgrunn av initiativ i NTNU-styret, gjennomført en ekstern kartlegging av ansattes opplevelse av medvirkning og medbestemmelse ved NTNU. Det er naturlig at ILU og instituttstyret følger opp saken i etterkant av at Fafo-rapporten (2020:22) har vært på høring i NTNU. Intern høringsfrist er 29. januar 2021. Instituttleder foreslår at saken følges opp av ny intern ledergruppe ved ILU på bakgrunn av ny åremålsperiode, med forventet oppstart i august 2021.

Punkt 5 - prosess fram mot senterråd

Nasjonalt senter for matematikk i opplæringen og Nasjonalt senter for skriveopplæring og skriveforskning (forkortet til Matematikksenteret og Skrivesenteret), ivaretar nasjonale fellesoppgaver. Sentrene skal styrke kompetansen i barnehager, grunnskoler, videregående skoler og i lærerutdanning. Begge sentrene ble overført fra KD til Institutt for lærerutdanning ved NTNU fra 1.1.2018. Denne organisatoriske endringen aktualiserer etablering av fagstrategiske råd eller styrer.

Punkt 5 i styresaken omhandlet senterråd eller senterstyrer ved sentrene, og instituttleder ble bedt om å gjøre en vurdering av om det bør opprettes råd eller styrer. Dette er nå gjort, og det foreslås etablering av senterråd ved begge sentrene. Instituttleder innstiller på at senterrådene skal ledes av senterleder og bestå av 6 eksterne medlemmer. Organene skal behandle fagstrategiske overordna spørsmål og bidra til langsiktig utvikling. Organene skal ikke inn i løpende oppgaver.

Det er gjennomført en medvirkningsprosess fram mot styresaken. Matematikksenteret og Skrivesenteret har på bakgrunn av personalmøter i perioden juni-oktober i år, anbefalt at det opprettes senterråd ved begge sentrene. Utkast til mandat og sammensetning ble presentert for senteransatte i personalmøter i slutten av oktober, for å få innspill fra medarbeiderne. Endelig utkast til mandat og sammensetning av senterråd har vært sak i ILUs ledermøte i slutten av november, før saken går til styret for vedtak.

Det tas sikte på at forslag til medlemmer til senterråd skal presenteres for Instituttstyret for vedtak i februar 2021.

Vedlegg:

- Mandat for senterråd ved Matematikksenteret
- Mandat for senterråd ved Skrivesenteret

Mandat for Senterråd

Senterråd for **Matematikksenteret** skal være et rådgivende organ som skal bidra til at senteret realiserer mandatet som er gitt av Kunnskapsdepartementet gjennom oppdragsbrev til NTNU for 2018.

Rådet skal gi innspill og råd innen følgende områder:

- satsninger på forskning, innovasjon, formidling og kommunikasjon
- strategier og tiltak som kan fremme kvaliteten i gjennomføringen av oppdrag og prosjekter
- strategier for å fremme samarbeid med andre fagmiljøer
- strategier for å utvikle senterets kompetanse i de tre områdene: praksis, utviklingsarbeid og forskning
- kompetansebehov i barnehager, skoler og lærerutdanning

Rådet skal også bidra til sammenheng mellom Institutt for lærerutdannings strategi, og det arbeidet som foregår på senteret.

Sammensetning av senterråd, møtefrekvens og oppnevning

Rådet samles minst en gang i året.

Senterleder er rådets leder og kaller inn til rådsmøte. Møteagenda utvikles gjennom en medvirkningsprosess. Det skrives referat fra rådsmøtene og innkalling og referat skal gjøres tilgjengelig for ansatte ved ILU. Instituttleder ved Institutt for lærerutdanning kan foreslå saker til møtene.

De ansatte ved senteret inviteres til å delta som observatører. Senterleder har ansvaret for oppfølging og medvirkning i etterkant av rådsmøte.

Senterrådet har følgende sammensetning:

Rådet skal bestå av senterleder og seks eksterne medlemmer som ivaretar faglig bredde og relevant erfaring fra ulike deler av utdanningssystemet (eksempelvis forskningsmiljøer, lærerutdanning, faglige interesseorganisasjoner, andre nasjonale senter, barnehage- og skoleeiere og lærere).

Medlemmene oppnevnes av Instituttstyret. Senterleder skal oversende forslag til instituttleder etter en prosess der ansatte ved senteret medvirker i å nominere medlemmer til rådet. Medlemmer oppnevnes for 4 år.

Mandat for Matematikksenteret gitt gjennom NTNUs oppdragsbrev for 2018

«Departementet forventer at NTNU benytter de overførte midlene til å bidra til at barn, unge og voksne kan få en likeverdig og tilpasset opplæring av høy kvalitet i et inkluderende fellesskap. NTNU skal gjennom sin virksomhet bidra til økt kvalitet i matematikkopplæringen. Kompetanse i den grunnleggende ferdigheten regning skal styrkes. Midlene skal bidra til å utvikle ressurser og arbeidsmåter som legger til rette for økt motivasjon og interesse for matematikk, både i barnehagen og grunnopplæringen. Tiltak må være rettet mot alle barn og unge, også de som sliter med matematikk og de som har et stort læringspotensial.

NTNU skal videreføre arbeidet med forskningsformidling og praksisnær aktivitet og bistand basert på relevant forskning. Aktuelle målgrupper for arbeidet er lærerutdanningene, skole- og barnehageeiere, ledere og ansatte i barnehager og skoler og PP-tjenesten. NTNU skal bidra til at barnehager og skoler får økt kompetanse til å tolke og operasjonalisere rammeplanen og læreplanverket. NTNU skal videre støtte andre institusjoner og særlig lærerutdanningene i deres arbeid med kompetanseutvikling i skolene og barnehagene. NTNU skal også ved behov være rådgiver for nasjonale utdanningsmyndigheter innenfor matematikk og den grunnleggende ferdigheten regning.»

Mandat for Senterråd gjøres gjeldende fra og med 1.1.2021.

Mandat for Senterråd

Senterråd for **Skrivesenteret** skal være et rådgivende organ som skal bidra til at senteret realiserer mandatet som er gitt av Kunnskapsdepartementet gjennom oppdragsbrev til NTNU for 2018.

Rådet skal gi innspill og råd innen følgende områder:

- satsninger på forskning, innovasjon, formidling og kommunikasjon
- strategier og tiltak som kan fremme kvaliteten i gjennomføringen av oppdrag og prosjekter
- strategier for å fremme samarbeid med andre fagmiljøer
- strategier for å utvikle senterets kompetanse i de tre områdene: praksis, utviklingsarbeid og forskning
- kompetansebehov i barnehager, skoler og lærerutdanning

Rådet skal også bidra til sammenheng mellom Institutt for lærerutdannings strategi, og det arbeidet som foregår på senteret.

Sammensetning av senterråd, møtefrekvens og oppnevning

Rådet samles minst en gang i året.

Senterleder er rådets leder og kaller inn til rådsmøte. Møteagenda utvikles gjennom en medvirkningsprosess. Det skrives referat fra rådsmøtene og innkalling og referat skal gjøres tilgjengelig for ansatte ved ILU. Instituttleder ved Institutt for lærerutdanning kan foreslå saker til møtene.

De ansatte ved senteret inviteres til å delta som observatører. Senterleder har ansvaret for oppfølging og medvirkning i etterkant av rådsmøte.

Senterrådet har følgende sammensetning:

Rådet skal bestå av senterleder og seks eksterne medlemmer som ivaretar faglig bredde og relevant erfaring fra ulike deler av utdanningssystemet (eksempelvis forskningsmiljøer, lærerutdanning, faglige interesseorganisasjoner, andre nasjonale senter, barnehage- og skoleeiere og lærere).

Medlemmene oppnevnes av Instituttstyret. Senterleder skal oversende forslag til instituttleder etter en prosess der ansatte ved senteret medvirker i å nominere medlemmer til rådet. Medlemmer oppnevnes for 4 år.

Mandat for Skrivesenteret gitt gjennom NTNUs oppdragsbrev for 2018

«Departementet forventer at NTNU benytter de overførte midlene til å bidra til at barn, unge og voksne kan få en likeverdig og tilpasset opplæring av høy kvalitet i et inkluderende fellesskap. NTNU skal bidra til å øke kvaliteten på skriveopplæringen og til økt kompetanse i skriving som grunnleggende ferdighet. Gjennom midlene skal NTNU bidra til skrivestimulering og skriveglede i barnehagen og grunnopplæringen.

NTNU skal videreføre arbeidet med forskningsformidling og praksisnær aktivitet og bistand basert på relevant forskning. Aktuelle målgrupper for arbeidet er lærerutdanningene, skole- og barnehageeiere, ledere og ansatte i barnehager og skoler og PP-tjenesten. NTNU skal bidra til at barnehager og skoler får økt kompetanse til å tolke og operasjonalisere rammeplanen og læreplanverket. NTNU skal videre støtte andre institusjoner og særlig lærerutdanningene i deres arbeid med kompetanseutvikling i skolene og barnehagene. NTNU skal også ved behov være rådgiver for nasjonale utdanningsmyndigheter innenfor skriveopplæring.»

Mandat for Senterråd gjøres gjeldende fra og med 1.1.2021.

Høringsinnspill fra Fagseksjon for norsk på ILUs innsparingsplan (presentert under allmøtet 22. oktober 2020)

Som instituttledelsen er også Fagseksjon for norsk bekymra for instituttets økonomiske situasjon dersom regjeringas budsjettforslag blir vedtatt. Vi forstår at instituttet blir nødt til å gjøre grep for å møte en mulig ny økonomisk situasjon. Samtidig ønsker vi å understreke at instituttet på tross av dette statsbudsjettet bør signalisere at vi ikke er villig til å gå for løsninger som senker kvaliteten i forskning og undervisning. *I det ligger det at vi må signalisere at utilstrekkelig budsjett for å løse oppgavene våre må føre til at vi tar på oss færre oppgaver.*

På allmøtet ble følgende innsparingstiltak presentert:

Mulige innsparingstiltak i 2021/22 / redusert aktivitet

	Anslag reduserte kostnader i millioner kroner
Redusert opptak GLU til 300 – Ingen endring i gruppestørrelse	3,7
I tillegg, økt gruppestørrelse til 45 i GLU i alle studieår og fag	4,3
I tillegg, mer samkjørt undervisning i GLU	6,3
Økt gruppestørrelse til 45 generelt (i tillegg til GLU, se øverste rad)	4,2
Uten opptak PPU	11,6
Uten opptak FPPU-a	9,7
Uten opptak master fagdidaktikk	8,7
Reduserte driftskostnader	3,0
Reduserte kostnader knyttet til praksis, alle studieprogram	3,0
Økt undervisningsplikt med 4 prosentpoeng for tilsatte med lik tid til undervisning og forskning	13,0
Redusert grunntimetal til undervisning; økt undervisning på 6 % for alle	14-15

11

NTNU

Til disse tiltakene har Fagseksjon for norsk følgende innspill:

- Vi mener sterkt at instituttet ikke skal gjøre noe med forholdet mellom undervisning og forskning i de tilsattes stillinger. Vi må ikke gjøre grep som gjør at det å være tilsatt ved ILU blir oppfatta som mindre attraktivt enn å være tilsatt ved andre institutt ved NTNU. Dette gjør at vi er sterkt kritiske både til tiltaket som handler om å øke undervisningsplikten med 4 prosentpoeng og til tiltaket som handler om å redusere grunntimetallet til undervisning. Ved å øke undervisningsplikten med 4 prosentpoeng for tilsatte med lik tid til undervisning og forskning, vil man oppleve en reell undervisningsøkning på nærmere 9%. Det vil gi svært uheldige signaler både til

den tilsatte og til omverden med tanke på hvordan vi prioriterer forskning i utdanningssektoren.

Når det gjelder tiltaket som handler om å redusere grunntimetallet, er det viktig å få fram at dette vil være et tiltak som har dobbel negativ effekt. Det vil ramme studentene hardt ved at redusert grunntimetall vil bety redusert undervisningstilbud. Ethvert emne har faste oppgaver som må gjennomføres (eksamenssensur, godkjenning av arbeidskrav o.l.), og som det dermed må settes av ressurser til. Dersom grunntimetallet går ned, vil det være mindre i «rest» til undervisning. Og så vil det ramme den enkelte underviser hardt fordi redusert grunntimetall i emnene vil måtte bety engasjement i flere emner for å få full arbeidsplan. Våre arbeidsplaner vil altså bli mer fragmentert, og vi vil måtte forholde oss til flere studentgrupper og emneteam. Det er ineffektivt, og det vil være en stor fare for at dette vil gå ut over den mer frie forskningstida.

- Vi mener at ei underfinansiering av MGLU må få konsekvenser for opptak av studenter på MGLU. Vi støtter derfor innsparingstiltak som innebærer å ta opp færre studenter på MGLU, for at vi skal kunne gi alle et forsvarlig faglig tilbud og slik unngå en devaluering av mastergraden.
- Vi mener det er viktig at studentgruppestørrelser også i framtida blir vurdert i lys av pedagogiske og fagdidaktiske hensyn, ikke (utelukkende) av økonomiske hensyn eller hensyn til andre tilbud ved NTNU. Det er flere argumenter for relativt små studentgrupper innafor lærerutdanninga. For å nevne to: 1) Lærerutdanninga er i sterk grad rammestyrkt. Det betyr blant annet at valgfriheten til studentene er begrensa, noe som øker behovet for å kunne tilpasse undervisninga i takt med variasjonen i studentgruppa. 2) Vi har et særlig ansvar for å vurdere skikketheten til studentene gjennom hele studieløpet. Skal fagansvarlige være i stand til det, er det nødt til å knyttes begrensninger til gruppestørrelse. 3) Lærerutdanninga er ei profesjonsutdanning som innebærer å ikke bare dukke ned i enkeltfag, men også å få hjelp til å se sammenhenger og anvende kompetanser som er relevante på tvers av fag. Det gjør det viktig at undervisere kan være tett på studentene.

På vegne av Fagseksjon for norsk

Lennart Jølle

Fagseksjonsleder

Innspill fra lederteamet ved *Kunstfagene, kroppsøving og idrett* til innsparringsforslag ved ILU

Vi forstår at om statsbudsjettet i sin nåværende form blir en realitet må ILU gjøre endringer i sin drift. Likevel vil vi poengtere at det er et forslag som ligger på bordet, og at dette enda ikke er vedtatt. Forslaget framstår som totalt useriøst i lys av regjeringens politikk og retorikk (jf. fagfornyelsen og strategien *Skaperglede, engasjement og utforskertrang*) de siste 8 årene, og det er vanskelig å se det som noe annet enn et dårlig gjennomtenkt utspill. Vi foreslår derfor en avventende strategi der ILU som lærerutdanningsinstitusjon strekker seg minst mulig inntil nytt statsbudsjett er endelig vedtatt.

I fagseksjonen Kunstfag, kroppsøving og idrett har vi en bredde av praktiske og estetiske fag som alle er viktige for skole og lærerutdanning. I innsparringsforslagene som er lagt fram bekymrer det oss at kunstfagene blir trukket fram som en mulig salderingspost. Ved arbeid med budsjett ser vi det som sentralt å kombinere økonomiske tiltak med en pedagogisk visjon som klart og tydelig slår fast at tiltakene ikke skal gå på bekostning av kunstfagene. Alle kunstfagene er en del av grunnskole, kulturskole og videregående skole, og må derfor finnes i lærerutdanning. I tillegg finnes en estetisk dimensjon også i alle andre fag og i all undervisning. Det kunstfaglige fagmiljøet i lærerutdanninga er av sentral betydning for helheten av hva vi driver med i lærerutdanning.

Hvis vi ser på forslagene til kutt i aktivitet og drift som er lagt fram, kan konsekvensene av disse særlig ramme kunstfagene, på ulike måter:

- Opptak av færre studenter på MGLU er lagt fram som et forslag. Vi ser at dette kan føre til at færre studenter velger kunstfag som masterfag. Vi påpeker viktigheten av at minimumsgrensen på 10 studenter for oppstart av et masterfag senkes betydelig, slik at oppstart i musikk og kunst&håndverk sikres også med færre studenter enn 10.
- Å redusere bredden i masterfag på MGLU er lagt fram som et forslag, der fagene musikk & kunst&håndverk er nevnt spesifikt. Vi forventer at det motsatte skjer: at fagene beskyttes som mulige masterfag til tross for få studenter, utfra en pedagogisk visjon om at også kunstfagene skal ha kvalifiserte lærere i skolen. Man kan heller se på ressursbesparende tiltak på andre måter, som for eksempel samkjøring av fag der dette måtte være mulig.
- Å stoppe opptak på FPPU og/eller PPU ett år er lagt fram som et forslag. Dette vil ramme bredden i kunstfagene, da film/mediefag, drama/teater og dans kun tilbys på disse studieprogrammene, og dette er fag der det generelt er få muligheter for praktisk-pedagogisk utdanning i hele landet. I tillegg vil det ramme tilbudene som retter seg til VGS og kulturskole i musikk og design, kunst & håndverk. Hvis ILU skulle ende opp med å stoppe opptak på FPPU ett år, forventer vi at drama/teater og dans flyttes over på PPU. Vi påpeker at drama/teater har vært et tilbud på PPU siden tidlig 1990-tall, og kun ble flyttet over på FPPU fra år 2020, for å kunne inngå i en paraplykonstruksjon med dans. Vi anser det som viktig at man ikke stopper opptak på både FPPU og PPU samtidig, da hele tilbudet som retter seg mot VGS med unntak av 5LU da forsvinner. Dette vil ha konsekvenser langt utover kunstfagene.
- Å stoppe opptak på 2-årig master er lagt fram som et forslag. Dette vil ramme den unike bredden i kunstfag med didaktisk profil på masternivå som ILU kan tilby

gjennom denne masteren. Det finnes ikke lignende flerkunsthøgskole mastertilbud med didaktisk profil andre steder i landet, og mastertilbudet er dermed viktig å beholde ut fra en pedagogisk visjon om at alle kunstfag skal ha kvalifiserte lærere i skolen.

Oppsummerende forventer vi at eventuelle tiltak for å få budsjettet framover til å gå i hop utformes som en *dugnad*, hvilket innebærer at byrden av kutt og besparelser ikke håndteres på en slik måte at de utraderer eller skader enkelte fagfelt ekstra mye, men at byrden tas av ILU som helhet. Salderingsposter må utarbeides etter et slikt prinsipp.

Trondheim 16. november 2020

Tone Pernille Østern (fagseksjonsleder Kunstfagene, kroppsøving og idrett)

Øyvind Bjerke (faggruppetleder kroppsøving og idrett)

Bjørn Terje Bandlien (faggruppetleder musikk, dans, drama)

Anette Lund (faggruppetleder kunst & håndverk, film&mediefag)

Kommentarer til innsparinger på ILU

På vegne av yrkesfagene ved instituttet

03.11.2020

Vi har forståelse for den prekære finansieringssituasjonen på instituttet, og skjønner dette er en krevende oppgave for ledelsen. Samtidig er det viktig å få frem våre bekymringer for forslagene som nå er lagt frem, og vi ser med stor uro på diskusjonene som føres på instituttet. I forbindelse med forslagene som er nevnt som innsparingstiltak ved instituttet ønsker vi å komme med følgende innspill.

Generelt er det problematisk å skulle spare i andre fagseksjoner for å fikse budsjettet for MGLU. Ett forslag er å stoppe opptak til master i yrkesdidaktikk hvor flere i vår fagseksjon har hoveddelen av sin undervisning per i dag. Innsparing betyr i realiteten at vi må få andre undervisningsoppgaver på ILU. Omstruktureringene dette medfører vil være en trussel mot faglig langsiktighet for det sårbare fagmiljøet vårt.

Yrkesfaglærerutdanningen er den eneste lærerutdanningen som ikke er 5-årig. Gjennom vårt mastertilbud som studentene kan søke f.eks. etter gjennomført bachelorutdanningen vil studentene få muligheten til kvalifisering til lektorutdanning på nivå med de andre lærerutdanningene som tilbys. Alternativt kan de søke utdanningen etter noen år i skolen. Per i dag har vi begge grupper av studenter. De siste årene har vi hatt en positiv økning i antall studenter samt at vi også har flere med førstekompetanse innenfor yrkesfagmiljøet som underviser og veileder masterstudentene i yrkesdidaktikk gjennom studiet. Masterutdanningen for yrkesfag er viktig for å sikre gode undervisningstilbud til yrkesfaglærere og yrkesdidaktikere i sektor. Den har vist seg å være populær – noe som tyder på et behov for denne typen masterutdanning hvor endringer i utdanningsstruktur i fremtiden fører til at alle lærere har master. Vi forventer at masterutdanningen vil bli enda mer attraktiv i fremtiden. Over halvparten av elevene i videregående velger yrkesfag – og det vil derfor være behov for kvalifisert personell med både bachelorutdanning og masterutdanning i fremtiden.

Studentene våre har få andre muligheter til å ta en relevant master og ved å stoppe opptak vil vi slite med rekrutteringen til vårt eget fagmiljø innen få år. Yrkesfagene er sårbare fagmiljø i UH-sektoren, ettersom den yrkesfaglige og yrkesdidaktiske kompetansen er avgjørende for å sikre utvikling og en god faglig forankring i forskning og undervisning for denne spesifikke studentgruppen. Vi ser at det er vanskelig å rekruttere kvalifiserte søkere til våre førstestillinger, ettersom få med yrkesfaglig bakgrunn rekrutteres til å ta Ph.d. gjennom de ordinære stipendiatordningene. Lektorløpet er mer aktuelt for flere av våre kolleger, som begynner å jobbe på universitetet etter mange år som yrkesutøvere og lærere før de tar master og deretter rekrutteres til vårt fagmiljø.

Det er altså avgjørende at ikke store deler av utdanningsmiljøet vårt blir kastet ut i nye arbeidsoppgaver for å bidra til å finansiere den nye masteren. Det vil være en uheldig midlertidig løsning for å lappe sammen den manglende finansieringen som kanskje heller ikke kommer om man skal ta regjeringens signaler på alvor.

Et annet forslag for innsparinger er å ikke ta opp studenter på FPPU. FPPU-y løpet er også vært nødvendig for å imøtekomme yrkesfagenes behov for å rekruttere gode yrkesutøvere inn i lærerstillinger. Mange FPPU-y studenter kommer fra yrker som har få andre studieretninger for å bli yrkesfaglærere med sin kompetanse.

Andre fagmiljø ved ILU, og særlig yrkesfag, bør ikke bli satt tilbake fordi de er tilknyttet et institutt som tilbyr grunnskolelærerutdanning. Det er viktig at de ansatte kan fortsette med sitt viktige arbeid

for å sørge for god integrasjon og kvalitet i yrkesfagenes utdanningstilbud på universitetsnivå. Dette vil i sin tur bidra til kvalitet i yrkesopplæringen – og burde være i tråd med både ILUs og NTNUS strategi.

Etter vår mening må innsparingene gjøres på GLU-masteren. Det er tross alt er den som er underfinansiert. Det er lite som tyder på at det vil komme flere midler i fremtiden heller - så det er viktig at denne utdanningen organiseres på en måte som er bærekraftig i et langsiktig perspektiv. Dersom vi endrer for mye på de andre utdanningstilbudene, deriblant yrkesfagene, kan vi miste viktige fagpersoner. Vi vil stå svakt i nasjonal sammenheng og vi vil i fremtiden slite med å rekruttere til vårt fagmiljø. Yrkesfag har og står fortsatt svakt i UH-sektoren, men vårt fagteam arbeider utrettelig med bidrag både i praksisfeltet og i forskning.

I oktober (2020) leverte evalueringsutvalget andre delrapport i utredningen av YFL ved ILU med forslag om en fremtidig bærekraftig organisering av YFL. Utredningsgruppa fremmer bl.a. forslag om at ILU skal eie alle emner på YFL. Hvis forslagene vedtas, vil det bety en utvidelse av vårt fagmiljø for å kunne ivareta kravet til kompetanse innenfor yrkesfagene. Vi er bekymret for at en innsparing kan ramme arbeide med utvikling av nye studieplaner og utvidelse av faglig kompetanse vi har behov for innenfor yrkesfagmiljøet på ILU. Vi anser dette som et viktig arbeid som må prioriteres hvis vi mener alvor med at ILU skal ha et godt tilbud for fremtidige yrkesfaglærere. Satsingen vil også ha betydning for våre tilbud og rekruttering til EVU og vårt mastertilbud i yrkesdidaktikk. Det samme gjelder utvikling av vårt fagmiljø på yrkesfag innenfor FYSU og ILU.

Gjennom å relokere ressurser fra det utsatte yrkesfagmiljøet ved ILU, sendes det et uheldig signal om at utdanningen for, og forskningen på yrkesfagene ikke er viktig. Behovet for kompetansen vi kan gi er etterspurt, og NTNU bør tilby utdanninger til en allerede utsatt gruppe lærere.

Vi som jobber med yrkesfagene vil med dette signalisere en sterk uro mot forslagene som nå er lagt på bordet, og ber om at dere vurderer nedskjæringer i andre deler av organisasjonen.

Signert

Eli Smeplass, førsteamanuensis i yrkespedagogikk

Julie Leonardsen, stipendiat

Kari Hansen, dosent

Britt Karin Støen Utvær, førsteamanuensis

Siri Husa Ramlo, universitetslektor

Jon Sverre Hårberg, universitetslektor

Arve Leraand, universitetslektor

Lene Hylander, universitetslektor

Klara Rokkones, førstelektor og fagseksjonsleder FYSU

Notat: Kommentarer til innsparingstiltak ved ILU

Til: Instituttleder Torberg Falch

Fra: Fagseksjon for Engelsk og Fremmedspråk

Fagseksjon for Engelsk og Fremmedspråk mener at eventuelle innskrenkninger i programtilbudet ved ILU vil være veldig negativt, men at innvirkningen vil variere avhengig av hvilke program det gjelder.

Vi synes det minst inngripende tiltaket vil være en reduksjon i antallet nye MGLU-studenter fra høsten 2021 og økning i gruppestørrelse, noe som også er et passende tilsvarende til den foreslåtte dårlige finansieringen av det femte året i MGLU.

Andre reduksjoner i studentopptak og avlysninger eller nedleggelse av program vil ha varierende effekt: PPU og FPPU i engelsk og fremmedspråk har få studenter og krever små ressurser. Det ble for eksempel ikke igangsatt et nytt kull for FPPU i fremmedspråk høsten 2020, mens FPPU i engelsk startet med en liten gruppe studenter. PPU i engelsk og fremmedspråk har også få studenter. Dette er imidlertid program som er viktige: FPPU i engelsk og fremmedspråk har deltakere fra hele landet som allerede arbeider i skolen, og de bidrar derfor til nødvendig kompetanseheving av språklærere. En mulighet er ikke å ha opptak av nye studenter på FPPU og PPU i 2021, men ha opptak neste gang høsten 2022. Det kan selvsagt også gi større og mer robuste studentgrupper. Alternativt kan vi ha undervisning for PPU i engelsk og fremmedspråk (fransk, spansk og tysk) sammen med 5LU-studentene, slik vi vil ha det våren 2021 for PPU i engelsk.

Det 2-årige masterprogrammet i fremmedspråksdidaktikk har få studenter, men krever relativt omfattende ressurser med flere emner og timer til veiledning og sensur. Imidlertid er det et studietilbud på masternivå i fremmedspråksdidaktikk som er ganske unikt siden målgruppen er lærere fra hele landet, som ønsker spesialisering på masternivå. Vi har også en god del studenter fra andre program som tar enkeltemner ved dette programmet. Det vil være svært uheldig om dette programmet ble lagt ned. En mulig løsning er ikke å ta opp nye studenter før høsten 2022.

Mest skadelidende for oss vil være en eventuell reduksjon i de vitenskapelige stillingene som for tiden er under sakkyndig vurdering. Vi har uansett en økning av aktivitetsnivået i fagseksjonen med flere nye emner og veiledning fra høsten 2021 og har ikke kapasitet til å dekke det med vårt nåværende antall ansatte. Disse stillingene er derfor nødvendige for å klare våre forpliktelser i kommende studieår.

Vi støtter heller ikke en økning i undervisningsplikt eller reduksjon av grunntimetall da dette vil være veldig skadelidende for forskningsaktiviteten, samt på arbeidsmiljøet.

Med vennlig hilsen
Eivind Nessa Torgersen, Fagseksjonsleder

Postadresse

Org.nr. 974 767 880

Besøksadresse

Sverres gate 12

Telefon

Saksbehandler

Eivind Nessa
Torgersen

7491 Trondheim
Norway

postmottak@su.ntnu.no
www.ntnu.no/ilu

To: ILU Board, NTNU

From: Associate Professor Rose Martin

Date: 16 November 2020

RE: Comment regarding the ILU budget process and considerations: An international perspective

I write to offer views regarding the current ILU budget process and considerations around the role of internationalization within this. As it is clearly noted within *Stortingsmelding om internasjonal studentmobilitet i høgare utdanning*, international education is a core concern within the tertiary landscape of Norway. In light of such a directive from the Norwegian government I see that when proposing changes or adjustments to programmes careful consideration can be given to how changes or adjustments might not close opportunities to international possibilities, but rather enhance them.

One location where international potential opens up is through the 2-year Master's in Education programme. Through developing this programme into a full international master's with a comprehensive offering of courses delivered in English there is a clear potential to attend to the agenda NTNU is asked to activate. As *Stortingsmelding om internasjonal studentmobilitet i høgare utdanning* notes: «Regjeringen forventer at institusjonene fortsatt jobber for å tilby tilstrekkelig antall engelskspråklige studietilbud til at de kan tiltrekke seg utenlandske studenter». Within the 2-year Master's in Education programme this could be achieved. With the 2-year Master's in Arts Education we have been delivering the arts education courses in English this year. Students have openly expressed their appreciation of this and have acknowledged that it opens potentials for their own education and academic dialogue internationally. Within arts education we have clear networks and global partnerships waiting to take flight, if there was a full English option available for students.

I encourage clear and comprehensive consideration of this when moving forward with ideas around the sustainability of programmes such as the 2-year Master's in Education, as it has much potential that is waiting to be realized in regard to internationalization and global accessibility.

NOTAT	<i>Innspill til innsparringsforslag for studieår 21/22</i>
Til	Ledelse ved ILU
Fra	Undervisningsgruppe for PPU og FPPU og studieprogramråd for PPU og FPPU

Utdanningene vi ikke har råd til å miste

To av innsparringsforslaga ved Institutt for lærerutdanning går ut på å ikke ta opp studenter til PPU og FPPU-A studieåret 2021-2022. Vi som underviser på disse studieprogramma utgjør et stort tverrfaglig miljø på instituttet, og spareforslaga bekymrer oss. Dette innspillet er skrevet av undervisningsgruppa for PPU og FPPU etter et møte om dette tema. Alle i undervisningsgruppa har hatt mulighet til å komme med innspill og innspillet blir støttet av studieprogramrådet for PPU og FPPU.

Statsbudsjettet og NTNU

Forslaget til statsbudsjett innebærer manglende finansiering av grunnskolelærerutdanninga. NTNU må svare politikerne ved å gjøre det tydelig at et slikt budsjett vil få store konsekvenser for nettopp grunnskolelærerutdanninga, både lokalt og nasjonalt. Manglende finansiering må i sin helhet spares inn ved å kutte i den utdanninga som ikke blir skikkelig finansiert. Om nødvendig må NTNU ta opp færre GLU-studenter enn måltallet, eller for eksempel bare ha opptak til GLU 1-7 og GLU 5-10 annethvert år. Dette vil være dramatiske kuttforslag som på en tydelig måte viser politikerne at NTNU ikke vil kunne innfri denne delen av sitt samfunnsmandat uten tilstrekkelig finansiering. Hvis NTNU kutter på andre deler av virksomheten og i andre studieprogram enn grunnskolelærerutdanninga, er det ikke et tydelig signal til politikerne. Resultatet kan bli redusert kvalitet på all lærerutdanning fra NTNU, uten at politikerne må stå til rette for sine vedtak.

Mangfold er kvalitet

ILUs strategiplan for 2018-2025 slår fast at instituttet har et ansvar for en rekruttering som speiler mangfoldet i befolkninga. ILU har et ansvar for å utdanne lærere som kjenner verden utenfor skolen. ILU har et ansvar for å åpne opp lærerutdanninga for et mangfold av studenter, ikke for å redusere mangfoldet slik innsparringsforslaget legger opp til. Det er en klar sammenheng mellom god lærerutdanning og en god skole. Myndighetene har derfor vedtatt at grunnskoleutdanningen skal utvides til fem år og mastergrad, og de har innført krav om mastergrad for opptak til PPU. Skolen trenger lærere i alle fag. Kvaliteten på lærerutdanninga ved ILU henger sammen med studenttilfanget og kompleksiteten i de utdanningene vi tilbyr.

Studentene på PPU/FPPU har med seg verdifull kompetanse og erfaring inn i lærerutdanninga. Undervisninga skapes i møtet mellom studentene og lærerne på

instituttet, og studentene lærer mye av hverandre. Våre studenter har en sammensatt fagbakgrunn, og de har en sosial og kulturell bakgrunn som beriker lærerutdanninga og skolen. Områdeemnet og de åpne emnene, som kommer neste studieår, skal stimulere til faglig integrasjon på instituttet.

Etter at det ble innført krav om mastergrad for opptak for de fleste fag, har vi fått færre søkere til PPU og FPPU-A. Mangfoldet i studentgruppa har nok også blitt mindre enn tidligere, men det nye opptakskravet er bare to år gammelt. Økt utdanningsmobilitet i samfunnet kan over tid gi oss tilbake noe av mangfoldet vi mistet med strengere opptakskrav. Ett eller flere år uten opptak vil være ødeleggende for framtidig rekruttering. Ved å tilby PPU og FPPU-A, tar NTNU et viktig samfunnsansvar ved å gi lærerutdanning til personer som trenger omskolering eller ønsker videreutdanning. Det finnes ikke noe bedre studietilbud for folk som allerede har en solid utdanning, og som ønsker å bli lærer litt seinere i livet. Vi rekrutterer faglig og geografisk bredt til PPU og FPPU, og NTNU har et tydelig ansvar der. Hvis ILU avviker PPU/FPPU blir det lite igjen av denne integrasjonen. Dersom det ikke blir mulighet for å ta inn studenter ved PPU på NTNU i 2021/2022, vil det ha stor betydning for NTNU-studenter fra mange fakultet. De siste årene har opp mot 70% av studentene på PPU heltid hatt en grad fra NTNU som grunnlag. Studenter som har planlagt et studieløp som avsluttes med PPU, blir enten ett år forsinket i sin utdanning eller vi miste dem.

Undervisningsgruppa på PPU og FPPU-A er en viktig faglig ressurs for en kompleks lærerutdanning. Instituttets kvalitet styrkes av vårt tverr- og flerfaglige miljø. Undervisningsgruppa er (sammen med faglærerne på 5LU) den største tverrfaglige gruppa som samarbeider konkret om utdanning på instituttet. Hva vil det bety for vårt fagmiljø dersom det ikke blir opptak til PPU og FPPU-A i et eller flere år? Viktig kunnskap og erfaring vil forsvinne. Hva koster det å gjenoppbygge dette?

Stans i opptaket av studenter til PPU og FPPU-A, vil det bli mindre kompleksitet og mindre mangfold ved instituttet. Kompleksitet er et tegn på kvalitet i utdanning, effektivitet er ikke et slik kvalitetstegn. Lærerutdanninga bør ikke forenkles og effektiviseres for mye som system, da mister vi muligheter for kvalitetsutvikling av utdanningssystemet vårt.

Innspill på sparetiltak ved ILU fra fagseksjonsledelsen ved fagseksjon for pedagogikk

Vi viser til allmøtet torsdag 22. oktober hvor det ble oppfordret til å komme med innspill på sparetiltakene som er foreslått i saksnotat ILU D15/20.

Fagseksjonsledelsen har tatt utgangspunkt i to av sparetiltakene som kom frem under allmøtet («plusstid» og «dugnad»), samt tiltakene som er lagt frem på side 6 i nevnte saksnotat. Innspillene i dette dokumentet er distribuert til alle ansatte ved fagseksjon for pedagogikk, og innspillene ble drøftet i digitalt møte i fagseksjonen fredag 13. november, og er i tillegg sendt ut til alle ansatte i fagseksjonen for innspill etter det digitale møtet. Selv om innspillene sendes fra fagseksjonsledelsen er de godt forankret i fagseksjonen.

Innledningsvis vil vi understreke at de prioriteringene og uttalelsene vi kommer med knyttet til de ulike innsparingstiltakene er basert på hva som sikrer kvalitet i utdanningene hos oss. Vi ser det som svært problematisk dersom det gjøres sparetiltak som går på bekostning av utdanningskvaliteten og det gode ryktet ILU har som lærerutdanner i de ulike studieprogrammene.

På allmøtet ble det opplyst at ansattes «**plusstid**» fra høstsemesteret vil bli overført til vårsemesteret. På fagseksjon for pedagogikk er dette allerede en etablert praksis, hvor arbeidstrykket (for eksempel færre undervisningsoppgaver) i perioder kan lettes for enkelte ansatte. Det er derfor vanskelig å se at dette er et sparetiltak.

På allmøtet ble det også antydnet at de ansatte må bidra med timer som en slags «**dugnad**» for instituttet. Vi finner det svært problematisk at instituttet skal legge opp til en drift som er basert på dugnad. Dugnad kan gjennomføres i idrettslag, foreninger og andre fritidsaktiviteter, men det hører ikke hjemme på en arbeidsplass. Særlig ikke når bakgrunnen kommer av at bevilgningene er lavere enn driften krever.

Forslagene om overføring av «plusstid» og om «dugnad» er i tillegg forslag som berører ansattes arbeidsbetingelser direkte, og dermed tiltak vi anser som uheldige på både kort og lang sikt. I tillegg er dette saker hvor vi forventer at fagforeninger og verneombud involveres, siden det berører ansattes arbeidsbetingelser på instituttet.

Klassestørrelse: Fra fagseksjon for pedagogikk betrakter vi tiltaket om økt gruppe-/klassestørrelse å ha stor konsekvens for vår fagseksjon spesielt, som har flere parallelle klasser på studieprogrammene. Vi kan se at økt klassestørrelse kan gi en innsparing, men for vårt faglige arbeid

har dette stor innvirkning. For å vise hvilke konsekvenser økt klassestørrelse vil ha, må vi vise til pedagogikkfagets egenart, som baseres på en undervisning hvor den enkelte student skal være deltakende i all aktivitet, og hvor dialogpreget aktivitet, som fordrer en samtalende student, er en forutsetning for å tilegne seg pedagogikkfagets teorier og ferdigheter. Klassestørrelsen blir dermed sentral for å kunne ivareta høy kvalitet i undervisningen. Dette er også tydelig i våre emnebeskrivelser, hvor hensynet til studentaktivitet og dialogpreget undervisning kommer tydelig frem. I emnebeskrivelser i pedagogikk og elevkunnskap finner vi blant annet: «I pedagogikk og elevkunnskap legges det vekt på stor grad av **studentaktivitet**. Arbeidsformene vil variere mellom forelesning, **samtaler**, individuelle oppgaver, **ulike typer arbeid i grupper (...)**», «Undervisningen rettes mot at studenten skal **formulere, drøfte og kommunisere** om pedagogiske problemstillinger innenfor emnets tematikk» og «Arbeidsformene i PEL 4 varierer mellom forelesninger, **studentaktive** seminar, gruppearbeid og individuelt arbeid. (...) Undervisningen rettes mot at studenten skal **formulere, drøfte og kommunisere** om pedagogiske problemstillinger innenfor emnets tematikk.» Vi vil også presisere at i de ulike pedagogikkemnene ved seksjonen varieres det mellom såkalte «storforelesninger» hvor hele kull samles, og seminarklasser. Store seminarklasser er problematisk i lys av undervisningens kvalitet. Blir seminarklassene for store vil det i tillegg til å forringe kvaliteten, gjøre det krevende å skape tilhørighet og utvikle profesjonsidentitet hos den enkelte student. Vi presiserer at dette ikke bare er faglærers oppfatning, men noe som går igjen i tilbakemeldingene fra studentene.

Uten opptak PPU og FPPU-a: Ved fagseksjon for pedagogikk anser vi det som svært uheldig å legge ned eller stoppe opptak på studieprogram ved lærerutdanningen av særlig to grunner. For det første, *ILU bør opprettholde sin portefølje for å tilby ulike veier inn i læreryrket*. Dette er et bidrag til mangfold og bredde blant lærere og i skolen, og i møte med en mangfoldig elevgruppe. For det andre, ILU, som Norges største lærerutdanning, bør tilby ulike studieprogram for å sikre rekruttering av gode lærere til ulike nivåer i grunnopplæringen i Norge. Det er vanskelig å se ut fra saksnotatet hvordan det er kommet frem til at frysing/stopping av opptak på disse studieprogrammene vil kunne føre til en innsparing på tilnærmet 10 mill. kroner (pr studieprogram). Hvis det ligger store underskudd i disse studieprogrammene, mener vi det heller må undersøkes om det er muligheter for innsparinger uten at opptak stoppes, som for eksempel fagporteføljen i disse studieprogrammene og hvordan studiene organiseres.

Fagseksjon for pedagogikk er opptatt av at aktiviteten ved ILU skal sikre **kvalitetsmessig gode studieløp og drift**. Vi anser derfor redusert opptak til MGLU som et mulig tiltak å gjøre innsparinger på. Vi mener det også bør utredes om hvorvidt opptak til studieprogrammet 1.-7. og 5.-10. kan gjøres annet hvert år, og om dette vil kunne sikre god kvalitet i studiene og i ILUs drift.

Seksjonsledelsen ser det også som naturlig at siden det er GLU-løpet som er underfinansiert er det også der innsparingene må komme, i form av lavere opptak, eller som vi foreslår annet hvert år på 1-7 vs 5-10. Det er kun med lavere studentantall at vi kan sikre god studentoppfølging og god kvalitet i utdanningen vi tilbyr.

Ved fagseksjon for pedagogikk ser vi det som problematisk å skulle kommentere hvorvidt kostnader og ressursbruk ved en annen seksjon bør reduseres. Vi ønsker likevel å uttrykke at vi frykter en reduksjon i ressurser knyttet til praksis kan svekke kvaliteten i utdanningen.»

Ved fagseksjon for pedagogikk ser vi det som problematisk å skulle kommentere hvorvidt kostnader og ressursbruk ved en annen seksjon bør reduseres. Vi ønsker likevel å uttrykke at vi frykter en reduksjon i ressurser knyttet til **praksis** kan svekke kvaliteten i utdanningene.

Det siste forslaget i saksnotatet, forslaget om å **øke undervisningsplikten med fire prosent** for tilsatte med lik tid til undervisning og forskning, anser vi som ikke aktuelt. Det vil være svært uheldig dersom ILU skulle ha andre ordninger på dette enn NTNU for øvrig har. Når det gjelder forslaget om **redusert grunntimetall** til undervisning vil også en slik endring ha konsekvenser for de ansattes arbeidsbetingelser, særlig for universitetslektorer. Tiltak som har konsekvenser for ansattes arbeidsbetingelser fordrer at fagforeningene og verneombudet involveres. Se for øvrig kommentarer til «plusstid» og «dugnad».

Med beste hilsen

Fagseksjon for pedagogikk, ved fagseksjonsledelsen

Elisabeth, Kristin og Anne Lise

Innspill til budsjett 2021

Praksisstudier alle studieprogram ILU

Praksisseksjonen ved Gro, Kristoffer, Linda, Stein Erik, Kjerstin, Silje, Agnes, Kristina, Per Christian, Arve, Sissel, Mari, Birgitte, Jon Kristian og Ann Helen har diskutert innspillet til forslag til statsbudsjett 2021. Ledelsen ved ILU har forslag om å ikke gjennomføre fysisk praksisoppfølging utenfor Trøndelag fra 01.01.2021, og praksisseksjonen har fått i oppgave å finne alternative løsninger.

Praksisseksjonen kan ikke stille seg bak en anbefaling om å sette en geografisk grense på praksisoppfølgingen. En slik grense vil føre til ulik behandling av studenter innenfor samme studieprogram og studieår. Digital praksisoppfølging som eneste oppfølging fra ILU er etter vår oppfatning ikke godt nok.

Vi mener våre forslag til innsparinger vil ha mindre negative konsekvenser enn forslaget om geografisk begrensning.

Forslag til alternative løsninger på praksisoppfølging:

GLU

GLU har tidligere hatt forberedelsesmøter til studentenes praksisperioder organisert som samlinger utenfor campus. Med utgangspunkt i tidligere års erfaringer kan utgifter til dette estimeres slik; 5 møter med 400 deltakere på hvert møte. Beregner vi dagpakkepris på 600 kr pr person, gir det en kostnad på totalt 1 200 000 kroner. Vi foreslår nå at disse møtene holdes digitalt så lenge vi lever med korona, og at møtene senere gjennomføres på en billigere måte her på campus (evt digitalt der det er hensiktsmessig). Vi har gjort oss gode erfaringer med digitale møter, og mener at dette ikke går ut over kvaliteten på studietilbudet ved ILU.

På første og andre studieår er det to praksisbesøk hvert studieår. Som sparetiltak foreslår vi at ett av disse besøkene gjøres digitalt på begge studieår. Estimert vil dette tilsvare 1/7 del av den totale kostnaden knyttet til praksisoppfølging.

De tre siste studieårene er det en oppfølging hvert studieår, og disse mener vi må bestå for å sikre kvaliteten i utdanningen, spesielt med tanke på løpende skikkethetsvurderingen.

FPPU

Det er viktig at fysiske besøk prioriteres på de korteste utdanningene for å sikre kvaliteten på utdanningen. For FPPU ett-fagsstudenter vurderer vi at det er tilstrekkelig med ett besøk, og at det andre besøket eventuelt kan gjøres digitalt. Unntaket er 19/21 - kullet som ikke har hatt praksisoppfølging enda.

For FPPU-Y kan den første praksisoppfølgingen gjøres digitalt. Det faglige besøket må opprettholdes som en fysisk praksisoppfølging.

PPU

På våren skal en del av studentene ha to besøk og det ene besøket være digitalt. Det forutsettes at besøkene koordineres av emneansvarlig på PPU4120 som må holde oversikt hvem som besøkes

digitalt og hvem som får fysisk besøk kontinuerlig i semesteret. De som har bare ett fag, må ha dette fysisk da dette er det siste besøket og avgjørende for om emnet skal godkjennes eller ikke.

YFL

YFL har hatt to oppfølgingsbesøk på tre studieår. Ett av disse gjøres digitalt.

5LU

Lektorløpet har pr i dag liten grad av bortreise ved praksisoppfølging, og vil ikke få økning i dette da radiusen på praksisskoler strekker seg fra Orkanger til Stjørdal.

Felles for alle studieprogram

- Samgang mellom studieprogrammene der det lar seg gjøre ved praksisoppfølging.
- Digital praksisoppfølging som eneste oppfølging fra ILU er ikke godt nok, vi kan ikke uteksaminere studenter uten å ha møtt dem i praksisstudiene.
- Øke bruken av samarbeidspartnere knyttet til andre lærerutdanninger (om dette er kostnadsbesparende)
- Revidere mal for praksisrapporter slik at de ivaretar at for eksempel relasjonskompetansen blir godt nok ivaretatt
- Dialogen med praksislærer, og praksislærernes rolle, må styrkes
- Vi vurderer at fysisk praksisoppfølging er den beste måten å kvalitetssikre våre studenter på, både faglig, sosialt og skikkethetsmessig
- Faglærere, oppfølgingslærere og andre som møter studenter på campus må styrkes i sitt arbeid med å kjenne ansvar for den løpende skikkethetsvurderingen
- Redusert opptak = redusert kostnad

Statsbudsjettets konsekvens for ILU – medvirkningsprosess – innspill fra administrasjonen

Bakgrunn: forslaget til statsbudsjett betyr store kutt i inntektene for ILU

Metode: digitalt administrasjonsmøte 4. november, med orientering om mulige tiltak som kan iverksettes. (Mulige tiltak ble skissert på ILUs allmøte 22.10.)

Administrasjonsmøtet bestod av gruppediskusjoner med påfølgende oppsummering og plenumsdiskusjon.

Administrasjonens innspill til mulige konsekvenser av statsbudsjettet:

- ILUs tiltak må vises utad, ikke bare innad i NTNU – det må få en tydelig samfunnsmessig konsekvens
- Tiltakene vi iverksetter må ikke gi dårligere kvalitet i aktiviteten vår. Det er viktig å tenke langsiktig, og å koble tiltakene vi gjør til strategi og handlingsplan
- Det må jobbes aktivt med NTNUs ledelse, for slik å få større overføringer fra NTNU sentralt, for å begrense skadene av kuttene fra statsbudsjettet
- ILU må tydelig protestere på dette budsjettet, og alle muligheter for politisk påvirkning må benyttes
- Alle tiltak som blir valgt vil påvirke enkeltpersoners arbeidshverdag. Det er viktig at konsekvensene for den enkelte medarbeider blir kommunisert tydelig av ledelsen, så tidlig som mulig – det vil gi trygghet og forutsigbarhet

Vi som administrasjon dekker mange fagfelt. Vår jobb og vårt ansvar er å støtte opp om hele instituttets virksomhet, slik at Institutt for lærerutdanning kan gi samfunnet gode lærere, viktig og relevant forskning, samt at instituttets tilsatte får gitt sitt bidrag til samfunnsdebatten.

Instituttets visjon er *Kunnskap for en bedre skole og utdanning*. I instituttets strategi står det at *Institutt for lærerutdannings ressurser og kompetanse skal forvaltes slik at vi oppfyller visjonen (s. 21)*. Administrasjonen ønsker fortsatt å strekke seg etter denne visjonen, på tross av kutt i ressursene.

Våre direkte bidrag til kostnadskutt for instituttet vil være endringsvilje, faglig nysgjerrighet og et ønske om å bidra til instituttets beste, her også studentenes beste. Flest mulig og best mulig kandidater skal uteksamineres fra NTNU. For å få dette til, skal administrasjonen jobbe på lag med alle fagmiljø til det beste for fremtidig skole og barna.

Følgende forslag til tiltak ble diskutert på møtet, vi er enig om mye og uenig om noe:

Lavere opptak på MGLU, - en bruker kandidatmåltallet

- et logisk grep siden det er her finansieringen blir dårligere enn forutsatt
- dette kan gjøre praksissituasjonen enklere ved å sende færre studenter til praksis langt unna studiested
- dette vil gi litt lavere praksiskostnader med mindre reising og færre overnattinger
- dette monner ikke tilstrekkelig til innsparing som eneste tiltak

Administrasjonen støtter tiltaket

Pause opptaket til PPU, FPPU-A og/eller de toårige masterne høsten 2021

- det vil gi kunne gi stor besparelse på kort tid
- dette vil gi samfunnsmessige konsekvenser fort, med færre uteksaminerte lærere vår 2022 (PPU)/vår 2023 (FPPU-A)
- bryter med samfunnsansvaret ILU er blitt tildelt

Administrasjonen er delt i synet på tiltaket

Øke gruppestørrelsen i MGLU:

- liten kostnadsbesparelse
- praktiske implikasjoner rundt timeplan og undervisningsrom – som prinsipielt er et problem for studieadministrasjonen sentralt, men erfaring viser at dette kan havne hos ILUs administrasjon

Administrasjonen er delt i synet på tiltaket

Pause opptaket til MGLU5-10

- begrunnet med at det er grunnskolelærerutdanningene som er dårligere finansiert enn forutsatt
- tiltaket er ikke kostnadsberegnet, så det er vanskelig å vurdere effekten
- tar lang tid før det vises i samfunnet, dermed rammer det ikke dagens regjering
- risiko for at vi mister hele programmet
- bryter med samfunnsansvaret ILU er blitt tildelt

Administrasjonen er delt i synet på tiltaket

Høyere undervisningsplikt for vitenskapelig tilsatte

- dersom dette tiltaket skal gjennomføres anser vi at det ikke må ramme på en slik måte at noen grupper (universitetslektorer) kommer vesentlig dårligere ut enn andre (førsteamanuenser og professorer)
- det anses som viktig å beholde betingelsene for vitenskapelig tilsatte, både for arbeidsmiljøet og for å unngå at medarbeidere slutter. Det kan dessuten bli vanskeligere å rekruttere med slike betingelser.
- dette tiltaket vil vises bare innad i NTNU, ikke ute i samfunnet

Administrasjonen er delt i synet på tiltaket

Øvrige forslag

- Redusere omfang av ekstern sensur til det lovpålagte
- Kutte i servering, kaffe og fruktkurv
- Kutte aktivitet uten kandidatmåltall
- Kutte i utenlandspraksis

Administrasjonen støtter ingen av disse forslagene

Kopi av epost 19.11.2020

Matematikkseksjonen uttrykkjer uro over situasjonen som ILU er satt i som følgje av forslag til finansiering av 5GLU. Dei kutta vi må gjere må vere slik at vi synleggjer for andre (les regjeringa) at forslaget har konsekvensar for talet på lærarar som vert uteksaminerte og i mindre grad går utover kvalitet og kor mykje ekstra vi må arbeide. ILU er og skal vere ein attraktiv arbeidsplass, så det viktig å ikkje røre ved lik fordeling av tid til forskning og undervising for dei som har slike stillingar. Det same gjeld for økt tid til undervising for alle. Vi tenkjer og at det er viktig vil tilbyr lærarutdanning for 1-13 slik at vi bør tilby PPU og FPPU.

Helsing Ole

Ole Enge
Førsteamanuensis. Fagseksjonsleiar matematikk.
Institutt for lærarutdanning, NTNU
Tlf: +4798483281